რუსეთის სოციალდემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარეგო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ხუთშაბათი, 20 აპრილი 1917 წ.

ერთობა

„თანამედროვე აზრის გაზეთი".

ფასი 7 კაპ.

№ 27

ორგანო ამიერ-კავკასიის სოციალდემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა.

№ 27

გაზეთი ღირს: მთელი წელი—15 მ., ნახევარი წელი—8 მან., 3 თვით 4 მან. 20 კ., 1 თვით—1 მ. 40 კ., ცალკე ნომერი ყველგან 7 კაპ. და საზღვარგარეთ ორკეცენ მეტი. განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე მეტრტასტრიქონი—30 კაპ. მეოთხე გვერდზე—15 კაპ.; სამგლოვიარო განცხადება ორ სალამდე 5 მანეთი, ხოლო ორის შემდეგ—6 მანეთი. ხელმოწერილი წერილები არ დაიბეჭდება. დაუბეჭდავ საგაზეთო მასალა რედაქცია არ ინახავს; ავტორიმ უკან ვერ დაებრუნებს და ამის შესახებ არც მიწერ—მოწერის კისრულობს

ბელის მოწერელებმა ფული შემდეგი ადრესით უნდა გამოგზავნონ: Тифлисъ почт. ящ. 199. Власію Малакіевичу Бохохадзе. სხვა ადრესით გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

რედაქციაში პირადად მოლაპარაკება შეიძლება 10—12 ს-დე. რედაქციისა და კანტორის ადრესი: თფილისი, გოლოვინის პრ. № 12. (Тифлис Годовинскій пр. № 12).

ტელეფონი 16—62.

გრძელდება ხელის მოწერა 1917 წლისათვის გაზეთ ერთობა-ზე.

გაზეთი ღირს როგორც თფილისში, ისე პროვინციაში მთელი წლით 15 მანეთი, ნახევარი წლით 8 მან., სამი თვით 4 მან. 20 კაპ., ერთი თვით 1 მ. 40 კ.

გაზეთის ფასი ხელის მომწერლებმა შეინაწონ უნდა გადაიხადონ, ნისიათ არავის გაეგზავნება.

ფოსტით ხელის მომწერლებმა ფული შემდეგი ადრესით უნდა გამოგზავნონ: ТИФЛИСЪ, ПОЧТОВЫЙ ЯЩИКЪ № 199, ВЛАСІЮ МАЛАКІЕВИЧУ БОХОХАДЗЕ.

თუნდისინის ხელის მომწერლებმა ფული უნდა შეიტანონ კანტორა „ნანათლებაში" ოლდას ქუჩა, № 6.

რუსეთის სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიის თფილისის კომიტეტის გიურო მოთავსებულია გოლოვინის პრსპ. № 12 „ერთობის" რედაქციის გვერდით.

მუდმივი მდივნის მოვალეობას შეასრულებს ზ. ჩიჩუა და ამხანაგებს სთხოვენ მიმართონ მას სასნა-განმარტებგისთვის.

გიურო ღია დილით 11—1 საათამდე.

საღამოს 5—7 „

თფილისის ქალაქის სასურსათო კომიტეტი

15 აპრილიდან გადავიდა ახალ ბინაზე—პეტრე დიდის ქუჩა, № 4 სახლი ხან-საგნაკაკი ავანთუზმიანისა. 2—1

თფ. 1-ლი შემნახველ გამასესხებელი ამხანაგობა.

ამხანაგებო და მოქალაქენო! ხელი მოაწერეთ

1917 წლის თავიანთ ფულების სესხზე.

ხელის მოწერა და ცნობების მიღება სწარმოებს ყოველ დღე საღამოს 6—8 საათამდე ამხანაგობის გამგეობაში (ვერის დიდმართი № 12) 2—2

მუშების საყურადღებოდ.

ვთხოვ ყველა მუშებს, რომელნიც მუშაობდენ ბარაბაშვილის სამუშაოებზე სემი აბაშიძესთან დაუყოვნებლივ გამოცხადდენ ქვემოთ დანიშნულ ალაგებზე აზრუმისკენ წასასვლელათ; სამუშაოთა ანთავიანებენ სამხედრო ბეგრიდან ლურჯს, წითელს და თეთრ ბილეთებიანებს. დაწერილებით ცნობების მიღება შეიძლება: ქუთაისში—ნიკო ალფაიძესთან, ყვირილაში—ილარიონ არაბიძესთან, ხაშურში—ტარიელ ჯაფარიძესთან, გომში—ილარიონ ხარებაშვილთან.

4—2 სემი აბაშიძის წერილებელი ვ. ფერაძე.

განცხადება.

იუიდება სოფ. ახმეტაში, თანანეთის მაზრაში სრულიად

თავისუფალი მამული ვენახით

მარნით და ერთი სადგომი ოთახი ოჯახური მოწყობილობით, რომელიც ზომით არის 3 დესეტინა (6 ქცევა). მსურველს შეუძლიათ მოლაპარაკება: ქ. თფილისში, ჩერქეზოვის ქუჩა, ერისტოვის შესახვევში № 14, ოთახი № 5. დილის 10 საათ. 12 საა ამდის, საღ. 6—8 ს.

2—2 ქ. გოგოლაძე.

ეკიმი კ ი გვარკვალაძე

შინაგან და ბავშვთა ნინულებიანი

ავათმყოფებს მიიღებს ყოველდღე საღამოს 6—7 ს., კვირა დღის გარდა.

ქსენეფეის ქუჩა, № 4, სასტუმრო ვეტცელის გვერდით. ტელეფ. 15—00.

ბ. ბ. ბეგრაგვინაძე

შინაგან ავათმყოფობა ბავშვების და გულის. იღებს ახალ რენგენის ეფექტორ-წამლობის კაბინეტში ბახარეკა და წამლობა სხვადასხვა. ბერეთელ ყველანაირ ბავშვის წამლობა და ფილტვრონიან წამლობა: თვალიდან ბავშვის, —ტრაქომა. დიდი საფინანსოდ ხმეიანური მოდგა და ახლანდელ ტოკთა ფილტვების ავადმყოფობისთვის, გულისთვის, არტერიოსკლეროზისთვის და ბერეთელ ბავშვის ბავშვის, სისხლ ნაღვლობის, ფლიბობის, ნეგრალგიისთვის. ხერხემალის ტკივნის ავათმყოფობის ასთმის, ბუასილი, და რევმატიზმისთვის. ყოველ დღე 9—1 ს-მდე და საღამოს 5—7ს-მდე. მისამართი: ბებუთოვის ქუჩა № 23. ტელეფონი 7—92.

ეკიმი მ. ბ. ვეფხვაძე

ტომსკის უნივერსიტეტის ვენერიულ კლინიკის ორდინატორად ნამყოფი იღებს ავადმყოფებს კანისა და ვენერიულის ნსეულებით ყოველ დღე 3—5 ნახ. საათამდე, ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ, ოხიზეიდის ქუჩა, № 19.

ეკიმი ბ. ბ. მუხაძე

იღებს საღამოტოქრო ავათმყოფთა საღამოს 5—6 საათამდე კვირა დღის გარდა, მისამართი: დიდი მთავრის ქუჩა № 67; ოფიციერთა ეკონომიურ სახ. შენობის პირდაპირ, სახ. სვინიშვილისა. ტელეფონი № 5—77.

ეკიმი ივანე თიმანაძე

დაბრუნდა და განაახლა ავათმყოფების მიღება. საღამოს 5—7 საათამდე. მისამართი: კირჩნის ქუჩა, 18, ტელეფონი № 11—82.

ქ. ქუთაისი.

ეკიმი ბ. ი. ჩხენკელი

იღებს ბავშვთა და შინაგანი ნსეულებით ავათმყოფებს ყოველ დღე, დილის 9 საათიდან —1 საათ. საღამოს 5—8 საათ. თფილისის ქუჩა: გოკიელოვის სახლი.

ქუთაისი.

ეკიმ ბ. ბოკიელი

ელექტროლისა და სინათლის სამკურნალო კაბინეტი, შინაგანი ნერვებისა და ვენერიული ავადმყოფთათვის, ავათმყოფნი მიიღებიან დილის 9—12 საათ. და სა 6—8 ღ. საათამდე

მუშათა ღონისძიები.

მიუხედავათ ცუდი ამინდისა ბრწყინვალეთ იდღესასწაულა თფილისმა პირველი მაისი. მონაწილეთა საერთო რიცხვი დაახლოებითი ასი ათასს ფდრიდა. არსათ სჩანდა ბრწყინვალე ინტელიგენცია, ვერსათ შეჰვდებოდით ბურჟუაზიის წარმომადგენელნი, მათ შორის ქალაქის მამებსაც. დღესასწაულობდა ახლოლად მუშათა კლასი და რევოლიუციონერი ჯარი.

მთელი სამი წლის განმავლობაში ასამარებელ ბურჟუაზიულ ნაციონალისტური წრეები სოციალისტურ ინტერნაციონალს. მათ ზეიმს საზღვარი არ ჰქონდა. ერთი შეხედვით, ინტერნაციონალი მართლაც დაეხ... მოიფენო ომმა ძმები ერთი მეორეს ზაჰკიდა. სხვადასხვა ქვეყნის სოციალისტები მოწოდებიდეგე ბანაკებში აღმოჩნდენ. გასწყდა მუშათა სოლიდარობის ძაფი. იმპერიალიზმი გამარჯვებას დღესასწაულობდა.

მარა იფთქა რუსეთის დიდმა რევოლიუციამ. მან დაამხო მეფობა და თან შეარყია იმპერიალისტთა ბატონობა. ყველა ქვეყნის მუშები ამოძრავდენ და ერთი მეორეს ძმურათ კვლავ ხელს უწვდიან. ეს განსაკუთრებით ნათლათ გამოსჩანს ომისა და ზავის საკითხში. იმპერიალისტები „ომს ბოლომდისა" ანუ სრულ გამარჯვებამდე ითხოვენ. ეს მოასწავებს მოწინააღმდეგე კოალიციის გასრესას, ახალი ქვეყნების დაპყრობას და დიდძალი კონტრიბუციის აღებას.

ამის წინააღმდეგ ინტერნაციონალი მედგათ ამხეიდრდა, ჯერ ციმერვალდელთა მცირე ჯგუფმა წამოაყენა მოთხოვნილება უანექსიო და უკონტრიბუციო ზავის შესახებ. ისეთი ზავი რუსეთის რევოლიუციის საერთო ლოზუნგათ გამოცხადდა, ამიმათ მას ახალ-ახალი ქვეყნები უერთდებიან. ეი საუკეთესო ნიადაგი იტერნაციონალური სოლიდარობის განმტკიცებისა. იმპერიალისტთა ბანაკის წინააღმდეგ დარაზმული საერთაშორისო პროლეტარიატი გამოდის.

პირველი მაისის დღესასწაული სწორეთ ამ მხრივ არის საყურადღებო. ინტერნაციონალი ლოზუნგები მთელმა დემოკრატიამ მიიღო. რევოლიუციის ქარცეცხლში შემწყნილი პროლეტარიატისა და რევოლიუციონერი ჯარის ერთობა საპოლოოთ გამამტკიცდა.

იმპერიალისტებმა ხიტების კედელი ამართეს და ინტერნაციონალს წინა აუგეს, საერთაშორისო დემოკრატიის რევოლიუციონერმა ძალიმ გაარღვია თოფებისა და ტყვიის კედელი და ამოძრავა ყველა ქვეყნის მუშები. გერმანიის ნახევრათ ამსოლ ულტარ რეჟიმის ბეგეზეც ირყევა. ამიტომაც ... ინტერნაციონალის რაზმები სოკოსავით მოაყვლდება. დღეს მის დროშას გეშინდეთ მტრენიც უერთდებიან, ბურჟუაზიული პრესა, წარმოიდგინეთ ნაციონალისტებიც კი ინტერნაციონალის ძალა გვლინს აღიარებენ და ხშირათ მას ერთგულობას ეფიციანან. იმპერიალიზმი მარცხდება, ინტერნაციონალი ფრთებს ისხამს.

ეი ყველანაირთვის თვალსაჩინო გაკეთილი პირველი მაისის დღესასწაულისა. საერთაშორისო დემოკრატია უდიდეს პოლიტიკურ ძალათ იქცევა.

ფინანსიური კრიზისი.

რუსეთი მწვავე ფინანსიურ კრიზისს განიცდის, თავისუფალ წყაროლებს პირველ თავარმთან ძმიმე ტვირთი აწევეს თავზე—უფრეველი ვალის გასტუმრება, რომელიც ძველმა რეჟიმმა უცხო სახელმწიფოთაგან ისესხა და სამახეგროდ უმმად უნაყოფოთ გაფლანგა. ამასთანავე ომი და სხვა მრავალი ეკონომიურ კულტურულ საქმეობანი განაცხლებულ რუსეთის თხოულობენ დიდ ხარჯს.

ძველი თავარობისაგან ნაანდერძევი საშუალება—ქაღალდის ფულის გამოცემა—ფულის ფაქტ სკეს, საჭიროლის საარაკო სიძვირეს ხელს უწყობს და ასე მთელ ეკონომიურ ცხოვრებაში დიდი არეგ-დარეგა შეაქეს. მეორე საშუალება—ამ საკირობათა დასაკმაყოფილებათ შინაური და გარეგნე სესხი ძმიმე ტვირთათ დაეწვეგა ხალხს და მის ცხოვრების წარმატებას ბომბავალში დიდათ შეაფერხებს.

არის მხოლოდ ერთი გზა ამ კრიტიკულ მდგომარეობიდან გამოსულის—ესაა იმ სიმდიდრით სარგებლობა, რომელიც თვით რუსეთში ძევს ყოველად უსარგებლოდ და მოუმარეულად. ესაა სიმდიდრე მეფის გვარეულობის და ეკლესია-მონასტრების.

დასავლეთ ფრონტის კრებაზე მინსკში მღვდელმა ილარიონ ცეგმა სასწორით ალნაშნა, რომ ეკლესია-მონასტრებს მარტო ფულათ იმოდენი თანხა აქვს ღღეს, რომლის მხოლოდ პროცენტი ყოველ წლიურათ 2 მილიარდს შეადგენს. თუ ამას დაეფატებთ ოქროსეულ ვეიტფას თვლებს, ოქროთი მოქედილ ბუმბიებს, და სხვა უთვალავ სიმდიდრეს, რომლებიც მონასტრებში უმმათ ძევს, ადვილათ და რწმუნდებით, რომ ეს უანგარიშო სიმდიდრეა, რომელსაც აქ ადგილი არ უნდა ქონდეს.

ეს სიმდიდრე ხალხისაგან ანაღები სამარილითან ეთ უსამართლოთ ჩნით და დღეს უმმათ მდგმარე—ხალხსვე უნდა დაუბრუნდეს, მის საჭიროებას ბობმრდეს, ბრძოლით მოპოებულ თავისუფლების განმტკიცება-გამაგრებას შეეწიოს.

ამას მოითხოვს ინტერესი ხალხისა, ინტერესი რევოლიუციისა.

მარა კონფისკაცია მონასტრთა და მეფის საგვარეულოს ქონების სხვა მხრივაც არის აუცილებელი. ამ წრეების რეაქციონერ... სულის კვეთება ცნობილია და ეს სიმდიდრე მათ ხელშია. ეგვი არა რეაქციის ინტერესების სამსახურით იქნება გამოყენებული.

და ამ ქონების ჩამორთმეცა ნიშნავს იმავე დროს რეაქციონერთა ალაგვას და მის ძალთა დაფლეთებას; ამრიგათ როგორც ეკონომიურ, ისე პოლიტიკური მოსახერხეთ საქმეა და აუცილებელი დაუყოვნებლივი კომფისკაცია ეკლესია-ონასტრების სიმდიდრის და მეფის გვარეულობათა ფრიცეგ ქონების, რაც საჭმეთ დაფარავს ახალ რუსეთის მრავალგვარ საჭიროებას და იხსნის ქვეყანას ფინანსიურ კრიზისისაგან.

დიდი გამარჯვება.

დროებითმა რევოლიუციონერმამ მთავრობამ სახელმწიფო და კერძო რკინის გზებზე რვა საათის სამუშაო დღე შემოიღო და იგი გასაკუთრებელი ცირკულარით დაკანონა.

ამას მოაყვა პეტროგრადში და სხვა სამრეწველო ცენტრების სხვადასხვა საწარმოო დარგებშიც 8 საათის სამუშაო დროს შემოღება. მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების სამბჭოს ზეგაელენით ფაბრიკა ქარხნების პატრონები იძულებულნენ გახდენ პროლეტარიატისა და სახოგადოთ მუშათა კლასის ეკონომიური მოთხოვნილებათათვის ანგარიში გაეწიათ და სამუშაო დრო შეემცირებინათ. იქა, საცა სამრეწველო დარგებში მომუშავე პროლეტარები ორგანიზაციულ ძალას წარმოადგენენ ფაბრიკა ქარხნების პატრონები დათმობის გზას დადგენ და ყველგან 8 საათის სამუშაო დღე შემოიღეს.

ამ მხრივ სხვა სამრეწველო ცენტრების მუშებს უკან არ ჩამორჩენენ თფილისის ფაბრიკა-ქარხნების მუშები და მათაც 8 საათის სამუშაო დღე მოიპოვეს.

16 აპრილს მუშათა დეპუტატების სამბჭოს მიერ არჩეულ მუშათა კომისიამ და თფილისის ფაბრიკა-ქარხნების წარმომადგენლებმა შეერთებული კრება გამართეს. ერთხმათ გადაწყვიტეს 19 აპრილიდან თფილისის ყველა ფაბრიკა-ქარხნებში 8 საათის სამუშაო დღის შემოღება.

დასახელებულ თათბირზე თვით მრეწველთა წარმომადგენლებმაც ერთხმათ პრინციპიალურათ აღიარეს, რომ 8 საათის სამუშაო დღე ფაბრიკა ქარხნების პატრონს არამც თუ ზარალს არ მოუტანს, პირიქით, იგი მრეწველობას წინ გაიქანებს, რომ მუშების შრომის ნაყოფიერება შესაფერათ გაიზრდებაო. ამ სახით თფილისის ფაბრიკა-ქარხნებში 19 აპრილიდან 8 საათის სამუშაო დღე იქნება შემოღებული, მხოლოდ იმ პირობით, რომ ზოგიერთ სამრეწველო დარგებში, რომელნიც თვალაცვისა და ხალხის პირველ მოთხოვნილების საგნებს ამზადებენ, დროებით

ბელის სიძვირის გამო ზედეტს იმუშავებენ. ეს დიდი გამარჯვებაა. შეკავშირებულმა მუშათა კლასმა ამ დიდი რევოლიუციის ხანაში სისრულეში მოიყვანა დიდი ხნის სურვილი.

კაი ხანია კაპიტალისტურ სახელმწიფოებში მუშათა კლასი სამუშაო დროს შემცირებას თავის ეკონომიურ მთავარ მოთხოვნილებათ აყენებდა. ამ მიზნით ევროპის პროლეტარიატი არა ერთხელ გამოსულა ქუჩებში, არა ერთხელ მოუწყია გაფიცვები. ინგლისის ჩარტისტები 1842—1860 წლებში დიდ გაფიცვებს აწყობდენ და 10 საათის სამუშაო დღის შემოღებას მოითხოვდენ. მას შემდეგ მთელი სოციალისტები დასახელებულ კითხვის გარშემო ტრიალებენ და რვა საათის სამუშაო დროს შემოღებას აუცილებელ მოთხოვნილებათ აყენებენ. მარქსი თავის „კაპიტალში" სამუშაო დღის შემოღებას დიდ ისტორიულ აქტათ აღნიშნავდა. კიდევ უფრო ადრე მან ინტერნაციონალურ მუშათა კავშირს 1846 წელს განსაკუთრებული ადრესით მიმართა, რომელშიაც ეხებოდა 8 საათის სამუშაო დღის შემოღებას და სხვათა შორის სწერდა: „რვა საათის დღის შემოღება მუშების დაბარკული ენერგიას აახლებს; გარდა ამისა მუშებს საშუალება ეძლევა თავისუფალი დრო კულტურულ, სახოგადოებრივ და პოლიტიკურ გათვითცნობიერების საქმეს მოანდომონო.

ასეთივე ლოზუნგით აწყობდენ 1 მაისის საართაშორისო პროლეტარულ დღესასწაულს. რუსეთის რევოლიუციამ შეკმნა ასეთი პირობები, როცა 8 საათის სამუშაო დღის დაკანონება ჩვენს შედარებით ჩამორჩენილ პირობებშიაც შესაძლებელი გახდა. ამიერიდან 8 საათის სამუშაო დღის შემოღება, რომელიც 1845 წლიდან დღეგანდლამდის უტოპიათ მიიჩნდათ, ფაქტათ გადაიქცა.

იმედია შეგნებული მუშები ამ დიდ მნიშვნელოვან მდგომარეობით ისარგებლენენ და თავისუფალ დროს ფიზიკურ და სულიერ განვითარებას მოანდომენენ.

გერმანიის რევოლიუციის მოლოდინში.

რუსეთის დიდმა რევოლიუციამ უკვე შეარყია ევროპას მურეგაზის ბატონობა. ამოძრავენენ გაბატონებული კლასები. წითელი დროშა, რომელიც ძალუმათ აღიმართა რუსეთის თავლუქვდენელ სიფრეცზე, თავზარს სცემს ყველა ქვეყნის მყვლეფელებს.

ვერ ერიან კარგ გუნებაზე ჩვენი მოკავშირენი—ინგლის სიფრანგეთის ბურჟუაზია. თავისუფალ რუსეთს ეარშიყემიან, უფრო ხშირათ ნიკოლოზ მეორეს ელოლიავებიან. თავზარ დაცემული არიან გერმანია-ავსტრიის მილიტარისტებიც.

მთ მიერ შექმნილი სამხედრო რეჟიმი რუსეთისაგან არა ნაკლებ უხდათავს სულს გერმანია-ავსტრიის პროლეტარიატს.

ღლეგანდ გერმანის იმპერიალისტები თავს არხეინათ გრძნობდენ.

მაგრამ რუსეთის დიდმა რევოლიუციამ მათაც თავზარი დასცა.

რუსეთის პროლეტარიატს ხმა გასცა გერმანია-ავსტრიისამ და ვეიჭელის ტაბტიც სგრძნობლათ შერიყა. პირველ ხანებში გერმანიის პროლეტარიატის ამოძრავება არც ისე საგრძნობი იყო, მაგრამ რაც დღე მიდის, რევოლიუციონერი სული ყველგეს უფრო და უფრო ღრმავდება და შეუჭერებლივ მიეკანება თავის ფლიკერ დასკვნისკენ.

ამა ... ... გერმანიის რეიხსტაგში გენერალ გრუნერის მიერ შეტანილი განცხადება, მისი სტაყვით სიმპეერიო კანცლერმა არ მიიღო მუშთა დეპუტაცია, რომელიც მოითხოვდა რუსეთის პროლეტარიატის მსგავსად მუშთა დეპუტატების სამბჭოს შედგენას. ამ გვარი მოთხოვნილება წამოუყენებიათ ლეიბ-ციგის მუშებსაც.

ეს ფაკტი დიდათ საყურადღებოა. ყოველ ეჭვს გარეშეა, რომ რუსეთის უმაღლეთო რევოლიუცია მთელი ქვეყნის პროლეტარიატის სოლიდარობას კვლავ აღვვიებს. რუსეთის რევოლიუციის ყოველი ამოსუნთქვა გამოძახილს პოულობს ყველა ქვეყნის მაშვრალთა შორის.

გაბატონებულთათვის ეს, რასაკვირველია არაა სასიამოვნო—კიდევ მეტი, თავზარის დაცემაცაა. სწორედ ამიტომ უწოდა დასახელებულმა გენერალმა გერმანიის მუშების გამოსვლას თავსეფერი, სწორედ ამიტომ ესალმებინან ნიკოლოზ მეორეს ინგლისის ბურჟუაზიის სახელით ბონარ ლოუ და სფრანგეთის —რიბო.

მაგრამ საერთაშორისო პროლეტარიატს არაოდეს არ უფიქრია ბურჟუაზიის ბულის მოგებაზე და არც აწი იხელმძღვანელებს ამით. უკვე დაწყებული რევოლიუცია ძალუმათ მიიწევს ფეხს თავის ლოგიკურ დასკვნამდე და შეიძლება არც ზოგს იყოს ის წამი, როდესაც გერმანია-ავსტრიის დესპოტები ნიკოლოზ მეორის მდგომარეობაში ჩავარდებიან. ევროპა განსახლების წინაშე დგას, რუსეთის რევოლიუციონერი ქარიშხალი მედგრად აფრიალებს მტარვალთა თავზარდამცემ წითელ დროშას.

დეპეშები.

(ბ. დ. ს. 15—16 აპრ.)

კომისარიატის კრება.

ბეტროგრადი, 16 აპრილი. შინაგან საქმეთა მინისტრი 22 აპრილისათვის იწვევს შიდა გუბერნიების საგუბერნიო კომისარების თათბირს, 24-ში კი—ფრონტების ახლო მდებარე გუბერნიებისას.

ბარონები და რევოლიუცია.

რიგა. 15 აპრილი. რიგის მუშათა დეპუტატების სამბჭომ დაადგინა, რომ ბალტიის მხარეში ბარონების და პასტორების უკან დაბრუნება, როგორც რეაქციონერების, შეუძლებელია. გამოჩენილი საზოგადოებრივი ორგანიზაციების თანხმობით შეიძლება.

მინისტრი რუსლოგის საქმიანობა.

ქიევი. 15 აპრ. სამხრეთ-დასავლეთის რკინის გზის მოსამსახურეთა კომისიამ სამმართველოს რამოდენიმე ოთახი დაბეჭდა. კანცელარიის გამგემ კომისიას გადასცა 1905 წლის საქმე, სადაც ბლომათოა სამდგომი მოკავშირეების და ყოფილი მინისტრის რუსლოგის მოქმედების შესახებ.

ხორცის ნაკლებობა ვენაში.

სტოკჰოლმი. 16 აპრ. ვენიდან იტყობინებიან, რომ ძალზე შეიმცირეს ხორცის ხვარება: მაქსიმალური ზომა 15 დიკიგრამი (ერთ-მის მეოთხედი) დღეში კაცზე, ბარათიანი ჯერ არ შემოღებიათ.

რეფორმა ჯარში.

ბერლინი. 16 აპრ. ფრონტის წარმომადგენლებთა კრებამ დაადგინა: მიიღოს თავისუფლება სალდათს როგორც კაზარმაში, ისე კაზარმის გარეშე. ჯვთანასწორდას სასამართლოს წინაშე ფრონტის და „ზურგის“ ჯარისკაცი. კაზარმის გარეშე შეიძლება ჩაეფლიბრივი ტანსასმელი. გაეშეშებულია დიწბრიკი და ფელდფებელის, პოდპრაპორშჩიკის და „ვოლნოოპრედელიაიეშჩ-ს“ პრივილეგიები. სამსახურის ასრულების დროს სავალდებულოა მკაცრი დისციპლინა, დამნაშავეს დასასმელების არჩეული დისციპლინარული სასამართლო. სალდათის გადაყვან-გადმოყვანა შეიძლება მხოლოდ როტის და პოლკის უფროსის თანხმობით. სასურველია წერაკითხვის გავრცელება. დეული სალდათების შორის აკრძალულია.

ნესხი მოკავშირეთ.

ლონდონი. 14 აპრ. ვაშინგტონიდან იწერებიან: მოკავშირენი სთხოვენ შეირთეთ ულტიმატუმს ყოველთვიურ დახმარებას. ინგლისი —250 მილიონს, საფრანგეთი—120 მილიონს, რუსეთი 100 მილიონს და იტალია—50 მილიონს. მთავრობამ დაადგინა ამ კვირაში მისცეს სესხათ საფრანგეთს და იტალიას 200 მილიონი დოლარი.

ინვალიდები თავრიდის სასახლეში.

პეტროგრადი. 16 აპრ. თავრიდის სასახლეში მივიდნენ ლაზარეთებიდან გამოწერილი და პეტროგრადის საავიაფოფოში დანიანიდებული ინვალიდები. წინ მოეძღვოდა დროშები ზედ წარწერით: „უკანასკნელი ძალას შეეწევრავთ თავისუფლების გამარჯვებისა“. „ლენინი და კოშმანია ისევ გერმანიაში“. „ჯანმრთელებო, შეიცავლეთ სანგრაფში დასუფიტებულთან“, „გადასინჯეთ საპენსიო კანონები“, „ომი ძლევა მოსილ გამარჯვებამდე“, „გერმანიის მილიტარიზმის სრული განადგურება“, „ჩვენი ვინლობა მოითხოვს გამარჯვებას“. მანიფესტანტებს სასახლის წინ სიტყვით მიმართა მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭოს აღმასრ. კომიტეტის თავმჯდომარის ამხანაგმა სათათბიროს წევრმა სკობელევმა და მოიწოდა ერთსულოვნებისაკენ, ერთმა ინვალიდთაგანმა სიტყვა შეიფყვეტინა სკობელევს—„ჩვენ მოგეფიდთ გაგვეგო ლენინის ტაქტიკა და თქვენი დამოკიდებულება მასთან“. სკობელევმა უპასუხა: „თავისუფალი რუსეთის ყველი მოქალაქე აქვს უფლება აზრის გამოთქმის. მე არა ვარ ლენინის ტაქტიკის მომხრე, მედგმ ვიბრძოდი მას; მაგრამ ყველას შეუძლიან სთქვას, რაც უნდა, მხოლოდ მოქმედების ნიჭს კი არ მიგცემთ. თქვენთან ერთათ ჩვენ ვხარ დავფარეთ დროებით მთავრობას, ვინაიდან ის ასრულებს იმ გეგმას, რომელიც გამომუშავებულია მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭოსთან შეთანხმებით. მხარს დავუჭერთ, ვიდრე პროგრამიდან არ გადაუხვევია“. სკობოლევის წასვლის შემდეგ ილაპარაკა რამოდენიმე ინვალიდმა სალდათმა და მოითხოვა ლენინის დატუსაღება. ინვალიდებს მიმართა კ. წერეთელმა და იმათ განცხადებაზე ლენინის დატუსაღების შესახებ განაცხადა საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის სახელით: „საბჭო და კომიტეტი გარკვეულ თვალსაზრისზე დგანან, ლენინს ჩვენ არ ვეთანხმებთ, ვიღიარებთ, რომ ლენინის და მისი მიმდევრების წინააღმდეგ საჭიროა ბრძოლა, მარა არა ძალადობით, არამედ საზეთებით“. დუმის სახელით ინვალიდებს მიესალმა მ. როძიანკო, რომელმაც ის აზრიც გაატარა, რომ ინვალიდები სახელწოდებ უნდა უზრუნველ ყოს. ბანგრძლივი კამათის შემდეგ ინვალიდთა კრებამ მიიღო შემდეგი რეზოლიუცია: „კრება სცნობს ერთ მთავრობას დროებითი მთავრობის სახით, ესალმება მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭოს, რომელიც რუსეთის დემოკრატიის სულისკვეთებას გამოხატავს და რომელიც კანტროლს უნდა უწევდეს დროებით მთავრობას“. ლენინის ბესახებ რეზოლიუციია ამბობს, რომ კრება ენერგიულად პროტესტს აცხადებს ლენინის აგიტაციის გამო, რაც შეიძლს თესავს რევოლიუციონერ არმიაში და თიშავს დემოკრატიის ძალას; ლენინის და მისი მიმდევრების მოწოდება ხელს უწყობს კონტრ-რევოლიუციას და საფრთხეში აგდებს ოიპოიგულ თავისუფლებას; გერმანიაში ლენინის გამოსვლას კრება ივლის უტაკტობათ და რუსეთის ხალხს ინტერესებისათვის მავნეთ, ამიტომ წინადადებას აძლევს მუშათა და ჯარისკაცთა საბჭოს განხილოს ლენინის ეს საქციელი და ნათლათ დაანახვოს სალდათებს და მუშებს ლენინის აგიტაციის მავნებლობა, ებრძოლოს მის მოქმედებას შესაფერის ჯზით. მიწ-ს შესახებ რეზოლიუცია ამბობს, რომ ყველა სახაზინო, საფულოსწყლო, უდელის, მონასტრის და კერძო მესაკუთრის მ წაები გადაეცეს ხალხ-მწიფოს, რომელიც დაუნიგეს მუშებს. დაბოლოს რეზოლიუცია თავდება მოკავშირეთა მისალეშით, გამოთქმეულია სურვილი ომის სამოლოოთ გამარჯვებით დამთავრების შესახებ, რაც განამტკიცებს მოპოიგულ თავისუფლებას და დაჩაგრულ ერებს მიანიკუნებს თვითგამორკვევის უფლებას.

ბრალეულ მაისის შესახებ.

სტოკჰოლმი. 15 აპრ. ვენის „არბეიტერ-ციაუტუნგი“ სწერს: „პირველი მაისის გადაცემა გვაჩვენებს მთელი ქვეყნის მუშათა განუფუყვეტელ სოლიდარობას: რუსეთის გმირი პროლეტარიატი დაინახავს, რომ ჩვენ მათთან ვართ და მივილტვით მალე ჩაქრეს მსოფლიო ომის კოცონი, მზითა ვრ ჩვენი პროლეტარიატის ძალღონე მოვიზმართთ მსოფლიოს ომისაგან განთავისუფლებაზე.

ექიმების სიფხელი და 8 საათის სამუშაო დღე.

პეტროგრადი. 16 აპრ. არმიის და ფლოტის ექიმთა დელეგატების კრებამ განიხილა ექიმების შეიცვლის საკითხი და დაადგინა: დაფუძნებლივ გიტარდეს ცხოვრებაში ფრონტის და „ზურგის“ ექიმების შეიცვლა. კრებამ უკამათოთ მიიღო შემდეგი პოლიტიკური რეზოლიუციი: „კრება სრულ ნდობას უცხადებს დროებით მთავრობას, ესალმება თავიუფალი რუსეთის სახალხო არმიას და ფლოტს, რწმენას გამოსთქვამს, რომ გერმანიის იმპერიალისტური მილიტარიზმი მოკავშირეთა ძალას ვერ გაუძლებს და დაეცემა. სიფხელი ესალმება რუსეთის დემოკრატიას და მის წარმომადგენლებს—მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოს, 8 საათის სამუშაო დღის დაკანონებას სცნობს საჭიროთ და მეცნიერულათ დასაბუთებულათ, მხლოოდ დღეგანდელს პირობებში უნდა გატარდეს ისე, რომ ზეი არ შეეშალოს არმიისა და ფლოტისათვ-ს საკრო ნივთების მიწოდებას, რაც საფრთხეში ჩაგდებენდა რუსეთის დიდ მომავალს.

ტაშკენტი.

ტაშკენტი. 16 აპრ. გაიხსნა ტაშკენტის მფსულმანთა დეპუტატების კრება. კრება გაბსნა დროებით მთავრობის წარმომადგენელმა მაკსუდოვმა, რომელმაც მიფლოოცა დამამწარეთ თავისუფლება და ფრჩიაოსწავლას დაეწყოფეთო. სიფხლის კითხვებია: მთავრობასთან დამოკიდებულება, მართვა გამგეობის ფორმა, დამფუძნებელი კრებისთვის მზადება, მიწის საკითხი, სასურსათო და მეშათა.

წყალდიდობა.

ეკატერინოდარი. 16 აპრ. ქალაქიდან 8 ვერსის მოშორებით მდინარემ გაარღვია დამბა და წყალეკა მაზრის სამი მეოთხედი. მცხოვრენი პალტავაში გარბიან. ზარალი დიდია.

გალიციის ბედი.

ციურიხი. 15 აპრ. გაბეჭდეს გალიციის ავტონომიის კანონპროექტი, სეიმში პოლონელებს ეყოლება 160 დეპუტატი, რუსნებს 62. პროექტით არსდება სენატიც, მაგარობის სათავეში იქნება კანცელერი დეპუტატების წრიდან არჩეული. გალიცია ვენის რიხსტაგშიც ეგზავნის დეპუტატებს. სახელმწიფოო ენა პოლონურია.

კაზაკების კრება.

ნოვოჩერკასკი. 16 აპრილი. გაიხსნა დონის კაზაკების კრება. დაესწრო 800 დელეგატი, სხვათა შორის დეპუტატები ნაზაროვი და ვორონკოვი. ფეხზე ადგომით პატივისცეს ომში და რევოლიუციაში დახოცილ გმირებს. დიდი ალტაცება გამოიწვია ეპისკოპოზ გერმოგენის სიტყვამ, მან უსურვა კაზაკებს ძმობის, თანაბარობის და თავისუფლების პრინციპზე აგებული ცხოვრება.

მუშათა დელეგატები რუმინიის ფრონტზე.

ადიზა. 16 აპრ. რუმინიის ფრონტიდან დაბრუნდნენ ეკატერინოსლავის მუშათა საბჭოს დელეგატები, რომელთაც სა.ზეკრეთი მიეტანნეს ჯარისკაცებს. იმათი აზრით, ძველი კამანდირების გადაყენების შემდეგ ფრონტზე გაეცლიბით გაუჯანსაღესულია მდგომარეობა. დელეგატებმა იქ ყოფნის დროს ყერმანელებს გადმოფყრიათ პაროოლნეტზე ბიდან ჰპოკ.ლ. მაცეები, რომელშაც ცდილობენ მოკავშირეთა შორის ნდობის შერყევას.

ფრონტის კრება დახარუდა.

მინსკი. 16 აპრ. სიფხლის უკანასკნელ კრებაზე დასავლეთის ფრონტის მთავარსარდალმა გურკომ დიდი სიტყვა წარმოსთქვა. მიუღოცა მონაწილეთ კრების გათავება და ალინიშნა სიფხლის დიდი მნიშვნელობა. დასასრულ გურკომ ბაზგასმით მოიხსენია სიფხლის დიდი ფ დაუფასებელი სამსახური ჯარისა და მეშათა კლასის დაახლოებეზ დაკავშირების საქმეში. ოვაცია გრძელდება 5 წუთს, ისმის ერთსულოვანი „ურა“ და „გამმარჯოს ჩვენ სარდალ, სალდათ-გენერალს“.

დადგენილებათა განხორციელება.

მინსკი. 16 აპრ. სიფხლმა დადგინა გაგზავნოს დროებითი მთავრობასთან დელეგატები სიფხლის მიერ დადგენილებათა ცხოვრებაში გატარების შესახებ საუფამდგომლოთ. მადლობა გამოუცხადეს საორგანიზაციო კომიტეტს. თავმჯდომარე პოზნერი უკანასკნელი სიტყვით მიმართავს კრებას—„ძმანი ძმაწუალნი, ფრონტის და „ზურგის“ კავშირი უზრუნველყოფილია, რევოლიუციონური არმია სულიერათ ამაღლებულია, გაუმარჯოს საერთაშორისო პროლეტარიატს“.

სიფხლი მარსელიოზის გუგუნით თავდება.

წესრიგი ჯარში.

რიგელი. 16 აპ. ზღვის ოფიცერთა და ჯარისკაცთა კავშირის აღმასრულებელმა კომიტეტმა გამოარკვია, რომ ჯარისკაცთა და ოფიცერთა შორის დამყარდა სრული წესრიგი, მატროსებს ესმის ძველი თავარობის მავნებელობა და ენდობიან ოფიცერს. ოფიცერებს და სალდათებს წარმომადგენლებმა ერთმანეთი გადაკოცნეს და მარსელიოზი იმღერეს.

გემის დაღუპვა.

ბაკო. 15 აპრ. კასპის ზღაპნი დაიღუპა გემი „კაკაბი ნა მერკური“, დაიღუპა 60.000 ფუთი საქონელი და მრავალი სულსათი. კომანდა გადაარჩინეს.

ავსტრიელების სალამი რუსეთის პროლეტარიატს.

კოპენჰაგენი, 17 აპრ. ვენიდან იტყობინებიან: გაზეთი „არბეიტერ ცაიტუნგაკ“ გამოაქვეყნა რეზოლიუციი და წინადადებას იძლევა ეს რეზოლიუციი მიიღოს მუშათა კრებამ პირველ მაისს. რეზოლიუციი მოითხოვს დაუყონებელივ ზავს სხვა სახელმწიფოს ადგილების დაუპყრობლათ, სალამს უძღვნის რუსეთის პროლეტარიატს და პირობას სდებს მთელი ენერგიით ხელი შეუწყოს ზავის დაჩქარებას.

კიდევ სიფხლი.

პეტროგრადი. 17 აპრ. მიწათ-მოქმედების მინისტრმა შინგარიოვმა გადაწყვიტა მოიწვიოს პეტროგრადში 7 მაისს სრულიად რუსეთის სასურსათო კომიტეტების სიფხლი. სიფხლზე სხვა კითხვათა შორის დაისმება კითხვა ბურის მონოპოლიის შესახებ.

პეტროგრადი. 17 აპრ. პეტ. მეშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა მოიაწყო უცხოეთთან კავშირის დასაპრალთ განსაკუთრებული განყოფილება, თავმჯდომარეთ არჩეულია მ. სკობელევი. განყოფილების მიზანია საზღვარგარეთ არსებულ რუსულ დაწესებულებათა რეფორმა და იქიდან ცნობების მიიღება.

ომის დეკეფეგი.

(ბ. დეკ. საბა.)

ლონდონი. 16 აპრილი. ბრიტანეთის ოფიციალური ცნობა, მთელი ღამის განმავლობაში ირეოდ-ნ ჩრდილოეთით მტერს ძლიერი ეცრშები მოჰქონდა ჩვენს პოზიციაზე, მარა უკან ვიხევნენდით. ირძოლა ისევ გრძელდება.

პარიზი. ოფიციალური. 16 აპრ. სომმასა და ოაზის შორის სარტალერო ბრძოლა მიმდინარეობს. მტერი ეკავა მოულოდნელ თავდასხმას, მარა ეუკუგაქციეთ, ხელი ვიგდეთ 150 ტყვე. ზემო ელზ სმა ჩვენმა ჯარმა გაარღვია მტრის ბანაკი. შეტაკება ჩვენდა სასარგებლოთ დასრულდა—ხელი ვიგდეთ ტყვეები.

პეტროგრადი. 17 აპრილი. ოფიციალური. დასავლეთის ფრონტი. კოფელის და როგანტინის მიმართულებით სროლა გაცხოველდა. მთელ ფრონტზე მტერმა მზვერავთა რაზმი გაგზავნა.

რუმინიის ფრონტზე. სროლა და მზვერავების მოქმედებაა.

კავკასიის ფრონტზე—კალეტაში, ჩაგალის რაიონში, ჩვენმა რაზმმა ირიგშით გაფანტა თათრები; სხვაგან ჩვეულებრივი სროლაა ხანგამოშვებით და მზვერავთა მოქმედება.

სამეფასტოპოლი. 16 აპრ. ზავი ზღვის ფლოტის მსუბუქი გემები თავს დაესხა ანატოლიის ნაპირებს, წამოყვანილი ტყვეების გადმოცემით კონსტანტინოპოლში სასურსათო კრიზისია და მეფე მოსალოდნელია დიდი არეულობა.

პარიზი. 16 აპრ. 15 აპრილიდან მთელს ფრონტზე სარტალერიო ბრძოლაა; ლორანის და მონასტირის რაიონში მოწინააღმდეგის ბატეიას დაკარგეს. ტანების რაიონში რუსებმა გარეკეს ტრის რაზმები.

ჩიკაგო. 16 აპრ. იტალიის მთავარი შტაბის ოფიციალური ცნობა. გუშინ ჯარდის და ბრენტის ტბებთან ეოქმედებდა მტრის ფრონტი რაზმები; ჩაბოყარეს ყუმბარები, მარა ეუშედგოთ. არტილერია მუშაობდა ავიაგზაში. კომერნიოს ზემოთ ეკუფვიქეთ მტრის შემოტეგა; ეფლოისა ალპების ფრონტზე მოწინაღმდეგის არტილერია ერთგულათ გეიშენდა, ჯარსის ჩრდილოეთის ხრიკი კი—ჩვენი არტილერია მტრის „ზურგს“.

პეტროგრადი. 18 აპრილი. აღმოსავლეთისა და ჩრდნიის ასპარეზზე მოწინააღმ რაზმები იბრძვიან.

კავკასიის ფრონტზე, ბანაუ არმიდას საბრძოო დასავლეთით ჩვენ საყარაულოს ქერთთა ბრმო თავს დაეხსა, მაგრამ ისინი მალე ეკუეგაქციეთ.

პარიზი. 17 აპრ. ტროიანეს რაიონში, სენ-კიაკეენის სამხრეთით სასტიკი სარტილერიო სროლა გაგრძელდა. მარონვილეს პოზიციებზე მ რის სანგრების ყუმბარები დავუშინეთ. შამბრეტის სამხრეთით ვერმანელების იერიშები მოგეგერეთ. დანარჩენ ფრონტზე სიწყნარეა.

ბაკო. 17 აპრ. სტეფანტატის რაიონში სარტილერიო სროლა სწარმოეს. დასახლებულ ადგილში მტრის ერთი პაეროპლანი ჩამოგვიგდეთ.

პარიზი. 17 აპრ. კანტენმის მიმართულთ, ეგრეთვე შენ დ-დამის გზატკეცილთან სარტილერიო სროლა გაცხოველდ დ. ფრტეტენის ფერმასთან ბრძოლა ხელით სასროლ ნ ლების საშუალებით სწარმოეს. შამპანში ხანგრძლივ სარტილერიო სროლის შემდეგ ჩვენმა ჯარმა მტრის ფრონტი გაარღვია და 500—600 მეტრით წინ წაიწია. წინ წავიწიეთ ეგრეთვე კორნილეიეს ალმოსავლეთით, ლე პრტაზის ტყესთან მდებარე მტრის სანგრეს ზარბაზნის ყუმბარები დაეშინეთ.

ლონდონი. 17 აპრილი. საფრანგეთის ოპის ფრონტზე ჩვენმა ჯარმა გერმანელების სანგრეთა მთელი წყება დაიკავა და ერთი მილით წინ წაიწია. აქ მტერმა კონტერ-იერიშები მოიტანა, მაგრამ მოგიგერიეთ. ფილიდან მოყოლებული საღამომდის 976 ჯარისკაცი ტყვეთ წამოვიყვანეთ. ამათ შორ ს 16 ოფიცერია. დანარჩენ ფრონტზე სიწყნარეა.

პირველი მაისი სოფლათ.

ბაბუშა. მუშათა დღესასწაული დიდებულად ჩატარდა, მოიზიდავთ იმისა, რომ ცუდი ამინდი იყო. მთელი რაიონიდან აფარიეტენი ხალხი მოაწყდა დასის წითელი დროშებით. გამოიტანეს რეზოლიუციი, რომლითაც მოითხოვენ ფაზენ ფანენ ზავს, რეა სათის სამუშაო დღეს. გამოცხადდენ დეზერტირებენ. მატრენელის უფროსობის გამო მათი წასვლა გადიდეო.

ბარეფ ფანტეფიანი.

ბუდაუთი. პირველი მაისის აღსანიშნავათ მოხდა დიდი მიტინგი, დეპუტატ ჩხეიძის გაეგზავნეს რეზოლიუციი უკონტრაბ-ციო და უანექსიო ზავის მოთხოვის შესახებ. მიტინგი დროებითი მთავრობისაგან მოითხოვს ოგრეთვე 8 საათის სამუშაო დღის დაკანონებას.

გოგიჩაიშვილი და მეფარიშვილი.

დეკეფა.

(საკ. კ-რსპ.).

ხაფდ ხუმბათოვი. ადგილობრივი გლეხები და ნ ტყის ქარხნის მეშჩები გილოცავთ ინტერნაციონალურ დიდ დღესასწაულს—პირველ მაისს.

მეშათა რწმენიბული ნოე დეკიძე.

ახალი ამგები

თფ. ხოც დემ. კომიტეტის სხდომა. 20 აპრილს, ხალამოს 5 საათზე გაზ. „ერთობის“ რედაქციაში დანიშნულია ჩ. ს. მ. პ. თფილისის კომიტეტის სხდომა მორიგ საკითხების გადასაჭრელათ. ამხანაგებს სთხოვენ არ დაიგვიანონ.

◆ რევოლიუციის მსხვერპლთა ოჯახების სასარგებლოთ ქ-ნ ბიდლანშვილის სკოლის მოსწავლეებმა და მასწავლებლებმა მეშათა საბჭოს ნ ადგილეს 55 მანეთი.

◆ მეცხრე უბნის სასურსათო კომიტეტი. 13 აპრილს „ეკონომ კოოპერატივის“ დარბაზში შეედა მეცხრე უბნის სასურსათო კომიტეტის საორგანიზაციო კრება გ. ტერნერსესოვის თავ ჯდომარეობით. კომიტეტში შეიდან: მეშათა დეპ. საბჭოდან ნ. კახიანი, მ. თუშმალოვი და ბ. მიკიროტუშვილი, ჯარისკაცთა დეპ. საბჭოდან: ე. ვეესლოვი, მ. ვოიანარეი და ბ. ტონკიხ. მეცხრე უბნის კოოპერატივებისაგან კი გ. ტერნერსესოვი, ხ. ვარდინინი და ილ. ჩხარტიშვილი. აირჩეს დროებით პრეზიდიუმი: თავმჯდომარეთ ხ. ვარდანინი, ამხანაგებათ: ნ. კახიანი, ე. ვეესლოვი და მდივნათ ბ. ტონკიხ. დელეგატათ ქალაქ[illegible] სასურსათო კომიტეტში აირჩიეს ხ. ვარდანინი. კომიტეტის ბინა „ეკონომ კოოპერატივი“, ჩერქეზიშვილის ქუჩა № 38.

◆ თფილისის წშ. ნინოს საავადმყოფოში წმოლარე ჯარის კაცი გერასიმე თავართქილაძე სთხოვს ამხანაგებს და მოქალაქეთ-ლაზარეთებს მიაწოდონ ავადმყოფ ჯარისკაცათვის გაზეთები და წიგნები.

◆ ბიქტორ სამსონი ამხანაგების მონდობილობით მადლობას უცხადებს პროკოპე ბოლოლაშვილს, რომელმაც გაუწერა კავკასიის მეორე უსავოფოო როტას „ერთობა“.

◆ ქ. ემიერგანიდან (არზრუმის მხარე) გვაცყობინებენენ, რომ იქ დიდი მიწისძვრა ყოფილა. ზარალი ამ მსხვერპლი არაა.

◆ ჯარისკაცი ნ. რობაჭიძე ქ.ლ. ერეგანიდან თფილისის ამხანაგებს ულოცავს პირველ მაისს.

◆ დეურგალთა ერთი ჯგუფი მოაწოდებს თფილისის დურგალთ, დეკემბრიდან კვირას, 23 აპრილს დილის 8 ს. კრებას სახელოსნო კლუბში პროფესიონალური კავშირის შესაკვრელათ.

◆ ბალახანა. ჩვენ ბალახანის ქართველი მეშჩები ვეუძლვენი ჯეფლიანად სალამს ჩვენს წმინდათა-წმინდას, მშრომელ ხალხს შეუდგარებენ მასწავლებელს ნოე ჟორდანიას და ვეუსურვებთ დიდგრძელობას შრომის შვილთა საკეთილდღეოთ და ფიცსა ვსდებთ ერთგულათ ვემსახუროთ სოც. დემოკრატიის იდეალებს. 85 შეშის დადგენილი გ. ჭეიძე, აკაკი ცაბაძე, კ. გოგიჩაიშვილი, მაქსიმე ყელაშვილი, ა. გოგიჩაშვილი.

◆ დეპუტატ კარლო ჩხეიძეს ბალახანაში ქართველ მეშათა ერთმა ჯგუფმა სამადლრის დეპეშა გაუგზავნეს შვილის ტრაგიკულათ გარდაცვალების გამო.

◆ კადეტების კრება. კვირას, 23 აპრილს, დილ-ს 11 საათზე თბილისის საკრებულოს საზაფხულო დარბაზში მოხდება სახალხო თავადაზნაურების პარტიის წევრთა კრება. წყაროსულ იქნება ნ. ისაევის მოხსენება: დღეგ-ნდელი ომი და რუსეთის დემოკრატიულ პარტიების მასდამი დამოკიდებულება.

◆ სამგლოვიარო წერილი. თფილისის მე 8 ცენტრალურ საავადმყოფოში 17 აპრილს ბუკლის ტიკელთან გარდაცვალა ნ ქ ერთ ბავლეს ძე ნაბეკეტა, სენაკის მაზრის, სოფ. სალბინოს მცხოვრები. მიცვალებულს ალმოაჩნდა 10 მ. 50 კ. რომელიც ჩაიბარა მოწყალების დამ მშობლებისთვის გასაგზავნათ. ჯ. კ. ი. ე. ცქვიტინიძე.

◆ გადაყენება პროფოკავშირი. 1 მაისობაზე ქუთაისში დაატუმადეს ჯარისკაცის ფორმაში გადაცმული უცნობი პირი. როდესაც მატენგი დასრულდა, ის შეედგა ტრიბუნაზე და მოიწ-ოდა ხალხს, რომ მოიხდინათ „ე-დების“ პოგრომი, რადგან რევოლიუციი და მეფის დატუსაღება მათი საქმეეო. სალდათებმა მაშინვე დაატუმადეს, „ეგ-ი“ ჯ-ალანეს მეშათა საბჭოში. მან გაბედულ-ი ბეტონიდან მოგდიგარ და მივალ პიტროგრადში. მას თან არაფეთარი მოწმობა არ აღმოჩნდა.

◆ თავ. მარბელხლის მამულების საქმე. რადგან ზუგდიდის კომიტეტსა და მეშამეულეთა შორის დამოკიდებულება მეტათ გამწვავდა, ამიტომ თფ. ამიერ კავკასიის კომისარიატმა ამ კითხვის გამოარკვევა და მოგვარება მიანდო ყოფილ დეპუტატს ივანენი გიგიტკორს.

◆ ახალი რევოლიუციონური ქართველიმინნი. ცნობილმა მომღიერალმა კოტე ფოკლეერაშვილმა შეადგინა ახალი რევოლიუციონური ქართველი ჰინნი, რომელიც უკვე იბეჭდება.

◆ ბაერთიანება. თფილისის მეშათა დეპუტატების საბჭომ მიმართა ამიერ კავკასიის მეშათა და ჯარისკაცთა საბჭოებს თხოვნით—სისტემატიურათ მიაწოდონ დაწერილებითი ცნობები თავის მოქმედების, რაიონის ორგანიზაციულათ შეკავშირებულ მეშათა და ჯარისკაცთა, აღმასრულებელი კომიტეტების შემადგენლობისა, მეშათა და ჯარისკაცთა ორგანიზაციების ურთიერთ დამოკიდებულების და ფინანსიური მდგომარეობის შესახებ. ცნობები უნდა გამოიგზავნოს მეშათა დეპუტატების საბჭოში—თფილისში.

◆ რვა საათის სამუშაო დღის შემოღება. 16 აპრილს მეშათა დეპუტატების საბჭომ მეშათა კომისიისა და თფილისის ფაბრიკა-ქარხნების პატრონების რწმენიგულთა შორის შეირთეთ ული კრება მოხდა. შეკრებულმა კომისიამ 8 საათის სამუშაო დღის შემოღების შესახებ მსჯელობა იქონია და თანმიმდევრ ერთხმათ დაადგინა 19 აპრილიდან თფილისის ფაბრიკა-ქარხნებში 8 საათის სამუშაო დღე იქნას შემოღებული. ფაბრიკანტებმა და ქარხნების პატრონებმა ერთხმათ აღიარეს, რომ 8 საათის სამუშაო დღე მრეფველებს ზარალს კი არ აყენებს, პირიქით შრომის ნაყოფიერების ზრდას, გამოოგზავნეს ანეთიარებლო.

◆ მასწავლებელთა კავშირის შუამდგომლობის დაკმაყოფილება. თფილისს გუბერნიის მასწავლებელთა კავშირის გამგეობამ შუამდგომლობა აღძრა მასწავლებლებისთვის დღეურების პერიოდეულათ ჯამაგირის მომატების და დამატებითი ჯამაგირის მიცემის შესახებ. კომისარმა შეამდგომლობა დაკმაყოფილა და მასწავლებლებმა უკვე მიიღეს 7 თვის დღეური და 4 თვის მომატებული ჯამაგირები და დამატებითი ჯამაგირი.

◆ ამიერ კავკასიის ფერშალთა ყრილობა. 20 და 21 აპრილს კავკასიის ექიმთა საზოგადოების შენობაში სალამის ექვსი საათზე დანიშნულია ამიერ კავკასიის ფერშალთა ყრილობა სარეგანიზაციო და სხვა კითხვათა გადასაჭრელათ.

◆ მენშევიკების კონფერენცია. მეშათა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელმა კომიტეტმა საორგანიზაციო კომისიისაგან მიიღო დაპეშა იმის შესახებ, რომ 6 მაისს პეტროგრადში განზრახულია მოიწვიონ მენშევიკ სოციალდემოკრატების კონფერენცია.

პროვინციის ქრონიკა.

ფოთი. კარლო ჩხეიძეს შემდეგი შინაარსის დეპეშა გაუგზავნეს ფოთელ ქალთა საზოგადოების მეს გვიანდ ბეგმეთ. ქართველ დემოკრატიის სიამაყეს! მიიღე ჩვენი წრფელი თანაგრძნობა. ვიზიარებთ რა თქვენს მწუხარებას, ვიმედოვნებთ, პირად უბედურების წინაშე არ შეიდრეკება თქვენი ამაყი სული. თქვენ ისევ დარჩენი მეფგარი მებაირაღტრე განსაცდელულ რუსეთის შრომელ კლასისა.

— **ფოთელ ქალთა საზოგადოების გამგეობა.** ფოთის ღმესარულებელმა კომიტეტმა მიიღო 3 წარმომადგენელი ფოთელ ქალთა საზოგადოებისა. აგრეთვე მუშათა საბჭომაც მიიღო ორი წარმომადგენელი ალნიშულ საზოგადოების 300 წევრისაგან ერჩეული.

— 14 აპრილს საღამოს ათ საათზე ჯარის კაცებს გამოუცხადეს, რომ ახალი წესდება რჩება ძალაში, მაგრამ გამოსცხადებელმა ისეთ ფორმაში ჩამოასხა ეს, რომ ჯარის კაცები ალელდენ, როგორ თუ ძველი წესდება რჩება ძალაშია. და მთელი კაზარმა ადგა ფეხზე, შერაღდა და გასწიეს ბენერალ. ვიაზიგინის სახლისკენ. მათ გადაწყვეტილი ქონდათ დეტუსალებიათ ბენერალი. სახლ-ალა შემოარტყეს და მოითხოვეს ბენერალი გამოსულიყო გარეთ. ჯარისკაცთა დეპუტატები და ამხანაგები ჩაერიენ და ცდილობდენ მათ დამშვიდებ-ს. ჯარისკაცები ყვირიდენ: „ჩვენ თავისუფლებას არავის დავუთმობთო“. გამოვიდა ბენერალიც და აუხსნა მათ, რომ მე ახალი მოაგრობისაგან მივიღე ასეთი დეპეშაო და არა ჩემი პირადი გაანკარაულებაა ესო. მეორე დღეს ბენერალ ვიაზიგინმა ვრცელი დეპეშა გაუგზავნა უფროს ოფ-ს სთხოვა გადაყენება.

სოფელი ფაღვეანი (ქრთელ.) 4 აპ. ამ სოფლის მცხოვრებ ძმ. შეკულაშვილებთან ყოფილან სტუმრათ ვინმე ბაბელაშვილი და კურტანიძე. ძალზე დამთვრალ ხაბელაშვილს თოფის სროლა აუტეხნია. შეშთხვევით ტყვია კურტანიძეს მოხვედრია სახეში. საბრალო კურტანიძეს მთელი სახე დასახჩრებული აქვს. თვალიც გამოთხრილი და მისი მორჩენა სიეჭოა. დანაშაეი და მასპინძლები გოლის აღ. ბიურომ დაატუსაღა და გამოძიებელს გადასცა.

ხაფ. მიხაილოვი. თანახმად მუშების ერთსულოვანი მოთხოვნილებისა, ხაფ. მიხაილოვის მეშათა დეპუტატების საბჭომ და რკინის გზის აღმ. კომიტეტმა სამსახურიდან გადაეყენა მიხაილოვის დეპოს (ვაგონი ცეხის ოს-

ტატი) დიმიტრი ტყეშელაშვილი, რომელსაც აღმოჩენილა მრავალი საქონელი, დეპოდან გატანილი, რომელსაც მუშებმა კონფისკაცია უყვეს.

დ. ხაშური. ხაშურის რაიონის აღმასრულებელმა კომიტეტმა მიიღო თფილისიდან ერთი ვაგონი ფუნეული შაქარი მთელს რაიონში დასარიგებლათ.

— ხაშურის კოოპერატივმა და საკერდიტო ამხანაგობამ შეიძინა 25 ვაგონი სიმინდი ჩრდილო კავკასიაში.

ოზურგეთი. ოთხშაბათს 12 აპრილს, ადგილობრივ თეატრის დარბაზში, ადგილობრივმა მოწყობეთა ორგანიზაციამ გამართა მუსიკალურ ლიტერატურული საღამო. წმიდა შემოგვალა ამ საღამოისა გადადებულ იქნა, ოზურგეთის მოწყობეთა თვითგანვითარების ფონდის გასაძლიერებლათ.

საღამოს ხალხი ძლიერ ბლომათ დაესწრო, წმიდა შემოსავალი დარჩა 210 მანეთი. ეუსურვებ ორგანიზაციას კეთილ და ენერგიულ მუშაობას.

ს. ზუხუთი. (ბორჩა). აქ დაარსდა სოციალ-დემოკრატიული ახალგაზდათა ორგანიზაცია. მისი მიზნია წერვრების გათვითცნობიერება. გადაწყდა დაიდგას ზუხუთში წარმოდგენები. პირველი წარმოდგენა 9 აპრილს გაიმართა.

— ადგილობრივ სოციალ-დემოკრატიულ პარტიაში წევრათ ჩაწერა შეიძლება კოოპერატივში საღამოს 5—7 საათამდი. ამის შესახებ საათანადო განცხადებაა გაკრული კომიტეტისაგან.

— სამკითხველოში ენერჯერობით კარგათ მიდის საქმე. სასურველია სამკითხველო სხვა გაზეთებთან ერთათ გამოწერდეს „Кавказскій рабочій“-ს ან „Рабочая газета“-ს, რომელიც ჯერ არ მოგვდის.

ზუნრა. ამ დღეებში დაატყვევა ოზურ. აღმ. კომიტეტმა ჯაშში კაპიტონ ს. ასათიანი. ბრალად ედება სხვათა შორის 1905 წ. ს. დ. პ. საიდუმლო სტამბის გაცემა და სხვა. ის თოთაეცმენილია ოზურგეთის სატუსაღოში.

— ამ ჟამად დ. ჩოხატაურში ყოველ დღიურად შემდეგი ჟურნალ-გაზეთები ვრცელდება: „ერთობა“ 115 ცალი, „სახალხო ფურცელი“ 45 ც., „ჩ. მეკობარი“ 13 ც., „სოციალ დემოკრატი“ 55 ც., „საქართველო“ 15 ც., „ზვირთი“ 10 ც., „კავკაზსკი რაბოჩი“ 10 ც., „ეშმაკის მათრახი“ 45 ც., „ეკონატრი და ცხოვრება“ 5 ც. და „ვანათლება“ 5 ცალი.

— ერკეთის აღმ. კომიტეტის წევრებმა აირჩიენ კომისარიატში მელიტონ მგალობლიშვილი და იორდან გორდელაძე. მწერლად ვანო შარაშიძე. კომისარს ჯალდათ თვეში 120 მანეთი ეძლეგა. მწერალს კი 80 მანეთი.

— ერკეთის აღმ. კომიტეტმა ამ დღეებში შემდეგი სავალდებულო დადგენილება გამოსცა მცხოვრებთა მიმართ: ყველა ის პირები, რომელიც სამხედრო ბეგრის მოხდას ეშალებოდა და არ წასულა დაუყოვნებლივ თავის ადგილზე უნდა გამოცხადდეს.

დ. ხონი. წეოს ხონის სავაჭო გიმნაზიის კერძი დაამთავრა 25 კაცმა.

პირველი მაისი თფილისში.

ჯერ კიდევ ერთი კვირით ადრე შეუდგა თფილისის სოც. დემ. კომიტეტი პირველი მაისის დღესასწაულის სამზადისს. შემუშავებულ იქნა დაწერილებითი გეგმა. დღესასწაულის ადგილათ დანიშნული იყო ნაძალადევის მოედანი. აქ უნდა შეყრილიყვენ ყველა პუნქტებიდან. ასეთი პუნქტი რვა იყო. გადაწყდა, რომ ჯარს მონაწილეობა მიეღო მეშუბეთან ერთად და დანიშნულ პუნქტებზე გამოცხადებულიყვენ. ესეთ გეგმას შეუურთდენ მეშუბეთა და ჯარის კაცთა დეპუტატების საბჭოები.

ცალკე პუნქტებიდან მსვლელობა უნდა დაწყებულიყო 8—9 საათზე და 11 საათზე გახსნილიყო მიტინგი ნაძალადევზე.

16 აპრილს, საღამოს უკანასკნელათ შეიკრიბა დღესასწაულის მოწყობის კომისია მეშუბეთა და ჯარის კაცთა წარმომადგენლებისთანა. ამ წერტილზეთ, მონაწილეობას იღებდა აგს რეფერი ფონტის სიეზის წარმომადგენელიც. შემუშავდა დაწერილებითი გეგმა წესრიგისა და სატაეგების წარმოთქმის.

ველ-ფერი მზათ იყო. ქარხნებსა და ფაბრიკებში ყველგან წინასწარ კრებები მოხდა. ეტყობოდა, რომ დღესასწაული დიდებულათ ჩატარებულიყო, მარა 16 აპრილს საღამოს დაიწყო კოკისპირული წვიმა. მთელი ღამე 17 და 18 დილით განუწყვეტლივ ასხამდა, ქუჩებზე, სადაც მანიფესტანტებს უნდა გაეგლო, ზოგან არშინი წყალი მდიოდოა. ზოგიერთი ადგილები ბინდაპირ გაფვალილ იყო. თვით ნაძალადევის მოედანზე მუხლამდი ტალახი იდგა. ამის გამო 18 დილით, ადრე შეიკრიბა დღესასწაულის მომწყობი კომისია იმის გადასაწყვეტათ—გამართულიყო დღესასწაული, თუ მომავალი კვირისათვის გადაედგათ. მიუხედავათ სშინელი ამინდისა გადაწყდა დღესასწაული მაინც გამართულიყო. მხოლოდ შეიცვალა საერთო მიტინგის ადგილი და მანიფესტაციის გეგმა. ნაძალადევის მაგივრად დანიშნა გოლოვინის პროსპეკტი, სადაც მოეწყო 8 ტრიბუნა, ხელათ დაგზავნილ იქნა რაიონებში კაცები, მოუხდავათ კოკისპირული წვიმისა ხალხი დაუზარებლივ იკრიბებოდა დანიშნულ ადგილებში. 10 საათიდან დაიძრა ხალხი გოლოვინის პროსპეკტისკენ. წესრიგის დამცველნი უჩვენებდენ ადგილს მანიფესტანტებს. მეშუბეი და სალდათები ეწყობოდენ მარსელიოზის სიმღერით მოდიოდენ ერთმანეთში არეულნი. მთელი ტყე წითელი დროშებისა, რომლებსაც, გარდა თითო-ოროლა დროშის გამოკლებისა, სამაისო ლოზუნგები ამშვენებდა! 12 საათამდი მთელი გოლოვინის პროსპექტი აფიცერთა ეკონ. საზოგ. სავაჭროდან დაწყებული სასაზღვრამდი გაიქცა ხალხით. იქნებოდა არა ნაკლებ 100 ათასი კაცისა. მეშუ ქალები ცალკე რაზმებით მოდიოდენ და იქერდენ ქეჩაზე ადგილს.

პირველათ ნაძალადევში, სადაც საერთო დღესასწაული იყო დანიშნული, ათი ათასს კაცამდი შეკრებილ მიტინგზე წარმოითქვა სიტყვები. 12 საათ. ნახევრიდან გოლოვინის პროსპეკტზე გაიხსნა მიტინგი. ტრიბუნა რაგადგილას იყო ამართული. ლაპარაკობდენ რუსულათ, ქართულათ, სომხურათ, თათრულათ. ლაპარაკობდენ სამხედრო და სამოქალაქო პირნი, მეშუბი და ჯარისკაცნი. ლაპარაკობდენ სოც. დემ. პარტიის ორატორები, წარმომადგენელი მეშუბეთა და ჯარისკაცთა საბჭოს. პროფესიონალურ კავშირების, პატერნალიზმის მეშუბეთა საბჭოს დელეგატები, რომლებიც ფორტზე იყვენ და აქ დღესასწაულს დაესწრენ, კავკასიის ჯარის სიეზიდის დელეგატები, დიპ. აკაკი ჩხენკელი, პირველი სახ. დუმის დეპუტატი ისიდორიშვილი, ორატორები ეს. ეს. რეგ. პარტიისა და აგრეთვე სოც. ფედერალისტებისა და დაშნაკცუტუნის პარტიებისა.

აღსანიშნავია, რომ ჩვენი სოციალისტ-ნაციონალისტები ერთგულათ იმეორებდენ ინტერნაციონალური პროლეტარიატის ლოზუნგებს. მათგანაც გესმოდათ ძახილი: გაუმარჯოს ინტერნაციონალს, გაუმარჯოს პროლეტარიატს და ხალხთ ძმობასო. ეს ის ხალხი, რომელიც სამი წლის განმავლობაში ინტერნაციონალის გაუქმებასა და უფლებებზე სწერდა. ეს შესარიტად სასწაულმიმქმედი რუსეთის რევოლუციაა!

მთელი დღესასწაული ინტერნაციონალური გრძნობების ტრაფიდი იყო. ჯ.-კაცი და მეშუ ერთნაირი აღფრთოვანებით ისმენდა მოწოდებას ერთთა სოლიდარობისა ტ. ძმობისა. ეს მართლაც რომ მეშუთა კლასის დღესასწაული იყო! ერთმა საერთო გრძნობამ დაიპყრო მრავალი ათასი კაცი, სადაც ყველა ერის წარმომადგენლებს შეხვდებოდით. ინტერნაციონალი ამ ინტერნაციონალურ ქალაქში თავის გამარჯვებას დღესასწაულობდა. შეანისტურ გაგზავნს, რომელიც კანტი-კუნტით კიდევ გაისმის ჩვენში, დაუპირდაპირდა ერთი გრძნობით გამსჭვალული ძლეგა მოსილი რაზმი მეშუთა ინტერნაციონალისა.

პირველი საათიდან დაწყებული გოლოვინის პროსპეკტიდან მანიფესტანტებმა დაწყეს დენა ერევნის მოედნისაკენ. ძველი მეშუბის ინიციატივით დიდი მიტინგი გიმართა სალდათის ბაზარში, სადაც თფილისის მეშუბმა 1901 წელს პირველათ აღმართეს აშკარათ წითელი დროშა. იყო მოგონება წარსულ სახელოვან ბრძოლათა და ამ ბრძოლაში დაღუპულ ამხანაგების გმირულ თავგანწირვათა! აქვე იყო პირველი მეფრინგე, კატორღიდან დაბრუნებული მეშუ არაქელ ოქუაშვილი. აქ მიტინგი 3 ნახევარ საათზე დაიშალა.

ხალხის ენტუზიაზმს საზღვარი არ ქონდა. თითქმის მთელი ამ ხნის განმავლობაში ძლიერი წვიმა მოდიოდა, მარა ხალხი მაინც არ იშლებოდა.

ერთი კარგი მოზრდილი ნაწილი მანიფესტანტებისა ერევნის მოედნიდან ორკესტრებით და მომღერალთა გუნდებით გაემართა მიხეილის პროსპექტით და რკ. გზ. სადგურის წინ დაიშალა. აქაც წარმოითქვა სიტყვები, აქაც უკანასკნელთ გისმა ინტერნაციონალური ლოზუნგები და 4 საათზე მანიფესტანტები დაიშალენ.

ასე ჩატარდა პირველი მაისის დღესასწაული თფილისში, მას ბუნებამაც კი ვერ შეუშალა ხელი!

ნაძალადევის რაიონის ქალთა დამფუძნებელი კრება.

ნაძალადევის რაიონის კომიტ. ხელმძღვანელობით ნაძალადევის თეატრში 15 აპრილს საღამოს 5 საათზე მოწვეულ იქნა ქალთა დამფუძნებელი ლი კრება, რომელსაც ეფარებელი ქალები დაესწრო. კრების რიცხვი იმდენათ დიდი იყო, რომ თეატრის დარბაზშა ვეღარ დაიტია და ბევრს გარეთ მოუხდათ დგომა. კრება გახსნა კომეტეტის წევრმა ინსტიტუტის გიმნაზიელმა და მკერძობიანე სიტყვით მიმართა მათ. სხვათა შორის მან სთქვა, რომ ეს კრება პირველი არის ნაძალადევის რაიონში და გისურვებთ ენერგიულ მუშაობასო. შემდეგ კრებას მოეწოდა თავმჯდომარე აერჩიათ. კრებამ თავმჯდომარეთ აირჩია ქნ. სოფია ხირსულა-კაჭაურისა. ამბ. ეკიმ ქაჯაიამ დაწერილებით გაიცნო კრების დღეკანდელი მომენტი. სხვათა შორის მან სთქვა, რომ კმაა კარჩაკეტილობა და ეხლა დროა ქალებმაც მიიღონ ფართო მონაწილეობა საერთო საქმეშიო. ორატორს ტაშით აჯილდოვებენ. შემდეგ ლაპარაკობს ქნ ჯიმ—ე, რომელსაც კრება პატრეტულად მონათლა. მან სთქვა: გვეცოდინება რომ კრება პატრეტული იყო, ჩვენ მაშინ სხვანაირათ მოვიქეცოდითო და ამისთვის სსტეკ პროტესტს ვაცხადებთ. მისმა სიტყვებ-მა დიდი აღშფოთება გამოიწვია დამსწრეთა შორის. მას უპასუხეს, რომ თუნდაც აგრე იყოს, ჩვენ ყველანი მშრომელ კლასს ეეკუთვნით და ძალიან კარგათ ვიცით, ვინც არის ჩვენი ინტერესების დამცველიო. მაგრამ ფედერალისტები რის ფედერალისტები იქნებიან, თუ ყველგან და ყოველთვის აფრ-ზაური არ ასტეხეს. შემდეგ ილაპარაკა ერთმა კომიტეტის წევრმა, რომელმაც აუხსნა კრების მოწვევის მიზანი. ჩვენ გვსურდა ქალთა შეკავშირება ნაძალადევის რაიონში, მათი ორგანიზაციების მოწყობა და მიტი არაფერია. და თუ რომელიმე ორატორმა ახსენა სოც.-დემ. პარტია, ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ მან ალნიშნა როლი სოც. დემოკ., მისი წარსული და აწმყო. მეორე კამათის შემდეგ აირჩიეს რვა ქალისაგან შემდგარი კომისია, რომელსაც ეკისრება ლეტკინის მოწყობა, ქალთა კრებების მოწვევა და სხვ. კომისიაში აირჩიეს შემდეგი პირნი: ვ. კუდუხაშვილი, მ. ვ სილენკო, ა. თოფფერი, ხირსელი-კაჭაურისა, ო. აზმოიპარაშვილი, ლ. გიდეონიშვილი, მ. გაჩავა, ა. მარკირიანცი. არჩევნების შემდეგ ხირსელ-კაჭაურისამ მოუწოდა ქალებს, რომ მათ გამოიყენონ ეს დიადი თავისუფლება და მამაკაცებთან ერთად მიიღონ მონაწილეობა ყოველივე საზოგადო საქმეში. დარბაზი მხურვალე ტაშმა მოიცვა. თავმჯდომარე კრებას დახურულათ აცხადებს და მოუწოდებს კომისიაში არჩეულებს დარჩენას, კრება ქმაყოფილი იშლება. იმედი სხვა რაიონის ქალებიც მიბაძავენ ამ მაგალითს. ეუსურვებთ ქალებს ნაყოფიერ მუშაობას.

ე. კაციტაძე.

ბეტროგრადის მეშუთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს თავმჯდომარე კ. ს. ჩხეიძე და სალდათები.

მეშუთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოთა სიეზიდიან დაბრუნებულნი მოწმობენ თუ რამდენათ პოპულიარია კარლო ჩხეიძის სახელი ჯარში. საბჭოს ერთ-ერთ კრებაზე სათათბიროში ფრონტიდან მოვიდა გამეტეერიანებელი, ჩაგლეული და დიდ-ლული სმა ჯარისკაცი. კითხულობენ სადაა ჩხეიძე? მათ ჩხეიძეზე ფოთეენენ. ერთი ჯარისკაცი პირდაპირ ტრიბუნასაკენ გაემართა, მას ნ. ს. ჩხეიძე შეეგება.

„ჩვენო ძვირფასო მხსნელო“! შესძახა ჯარისკაცმა და ჩხეიძეს გადაეხვია. ასე დადგანს ყოველნენ გადახვეულნენ. ამ სურათმა დამსწრეებზე ეფიდ და გულის წარმტაცი შთაბეჭდილება მოახდინა. შემდეგ ჯარისკაცი შორდება ჩხეიძეს და ქვითინს ამოუშვებს. ბევრ დამსწრეთაგანს თვალებზე ცრემლი მოერიათ. პატარანნის შემდეგ ჯარისკაცი კვლავ მივიდა ჩხეიძესთან, გადაეხვია მას და დიდხნობამდის ასე ერთმანეთ ჩაკონტრეულნი იყვენ.

გერმანიის სოციალ-დემოკრატების კონფერენცია.

გერმანიის დიდი ქალაქ ბ ერლინში სოციალ-დემოკრატების კონფერენცია მოხდა. კონფერენციას მრავალი ხალხი დაესწრო. პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის გარდა მონაწილეობა მიიღეს მთელი იმპერიის სხვადასხვა ოლქების დელეგატებმა, რეიხსტაგის სოც.-დემ. ფრაქციის პრეზიდიუმმა, პრუსიის ცენტრალურ კომიტეტმა დაალანდტაგის დეპუტატებმა, კონფერენციაზე ზავის შესახებ ისევე შინაარსის რეზოლუცია გამოიტანეს როგორიც მიიღეს რუსეთის მეშუთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოებმა.

კონფერენციის პირველი დღე პარტიის „რასკოლნიკ“-საკითხის განხილვას მოანდომეს. მომხსენებელი ებერტი და სხვა ორატორები ერთხმათ ალნიშნავდენ, რომ „დამოუკიდებელი პარტიის“ ანუ სწორეთ რომ ესთქვათ მეუმცირესებების გვლენა დღითი-დღე იზრდება. პროფესიონალური კავშირების მრავალი ორგანიზაცია „დამოუკიდებლებს“ მხარს უჭერენ. კლარა ცეტკინის ორგანო „ლეიფ ჰეიტ“ და კარლ კაუცკის ჟურნალი „ნოე ციტ“ ოპოზიციონურ მიმდინარეობის გადეგიებას განაგრძობენ. ებერტი მოითხოვს დაყოფნებლივ პარტიტოგი ან ეს მოწყეული და შესაფერი ზომები იქნას მიღებული „დამოუკიდებელთა“ წინააღმდეგ.

ებერტის შემდეგ პეინნგმა ილაპარაკა, რომელმაც დაახლოებით შემდეგი სთქვა: ჩემი ოლქის პარტიის წევრები სრულიადაც არ იზიარებენ ცენტრალურ კომიტეტის შეხედულებას. ჩვენ პოლიტიკურ კომიტეტის საორგანიზაციო საკითხ ბიდან ვთვითვალვებთ და არ ვიწონებთ მეუმრავლესების პოლიტიკას, რომლებსაც სამხედრო კრედიტებს მხარი დაუჭერა, ვკიცხავთ მათ ნაციონალ-სოციალისტურ პოლიტიკას და ვთხოოულობთ: პარტიის ძველი ტაქტიკის გზაზე დადგომას.

ამის შემდეგ ილაპარაკა შეიდემანმა რეიხსტაგის სოციალ-დემოკრატიულ ფრაქციის თავმჯდომარემ. მან სთქვა: ზღაპრებია, თითქოს გერმანიის ჯარს განზრახვა ქონდეს რევოლუციონერ რუსეთს თავს დაესხას. მაგრამ ამავე დროს ჩვენ არ გვავიწყდება, რომ განსხლებულ რუსეთის წარმომადგენლათ ჩხეიძესა და კერენსკის გარდა მიღიოკოვი და გუჩკოვიც ითვლება, რომლებიც ეეეს გარეშეა დემოკრატიას ემსახურებიან, მაგრამ ისინი იმპერიალისტურ მიზნებს არ ივიწყებენ, როგორიც არის კონსტანტინეპოლის ხელში ჩაგდებასო.

გერმანიასა და რუსეთს შორის პარალელის გატარება უზრობაა. ამიტომ მეტათ ადგილია ზოგიერთების რჩევა ჩვენც რუსეთის მაგალითისათვის მიგვეგებინა და აქაც დემოკრატიული რესპუბლიკა დავამყაროთ. რუსეთის დროებითი მთავრობისა და მეშუთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს რეზოლუცია აშკარა ლაღვაეს, რომ ზავი მოაზლოვებულია.

თავ ს.ოვიდ საკუთ.სმოა—ჩვენ საერთო ზავი გვინდა, მაგრამ წინადამდეგი არ ვიქნებით სპპარატიული ზავის, უკეთუ პირველი არ მოხერხდა. ამიტომ საჭიროა რუსეთის მეშუთა და ჯარისკაცების დეპუტატებს საბჭოს რაც შეიძლება გარკვეული და სწორი პასუხი მივცეთ. ჩვენ განზრახვაა ჩვენ რეზოლიუციაში რუსეთის მეშუთა და ჯარისკაცთა დეპუტატების რეზოლიუციია უცვლელათ შეეტანოთ. დაბოლოს ჩინ იმედი გამოსთქვა ამ რეზოლიუციის ერთხმათ მიიღეს. ამის შემდეგ ეონფერენციაზე ერთხმათ იქნა მიღებული რუსეთის ეროობითი მთავრობისა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს ზავის რეზოლიუცია ზავის შესახებ. ამ რეზოლიუციას შეეეერთდა აგრეთვე ავსტრიის სოციალ-დემოკრატების ლიდერი ვიქტორ ადლერი.

22 აპრილი მუშათა პრესის დღეა.

ამხანაგებო! ემზადეთ ამ დღეს თქვენი საკუთარი ორგანოს დასახმარებლათ. თქვენი წვლილი საფუძველია მისი არსებობის

დაესძარეთ პარტიულ ორგანოებს ქართულ „ერთობას“ და სომხურ „ფაიქარს“, რომელნიც ამიერ კავკასიის საოლქო კომიტეტის ხელმძღვანელობით გამოდიან.

მუშათა და ჯ.-კაცთა დეპ. საბჭოებში.

ქუთაისის მუშათა და ჯარ. კაც. დეპ. საბჭო. ხუთშაბათს 13 აპრილს მეშუთა დეპ. საბჭოს დარბაზში მოხდა მეშუთა და ჯარ. კაცთა საბჭოს შეერთებული კრება. საღამოს 8 საათია, კრებას ხსნის მეშუთა საბჭოს თავმჯდომარე და აცხადებს, ჩვენს მეშუთა და ჯარისკაცთა საბჭოს ყავს თავისი პრეზიდიუმი და თავმჯდომარე, მაგრამ ეხლა რადგანაც შეერთებული სხდომაა, გთხოვთ ამ კრებისთვის აირჩიოთ თავმჯდომარეო. კრებამ ერთხმათ აირჩია თავმჯდომარეთ ე. გეგეჭკორი, თავმჯდომარის ამხანაგათ ავიციერი მაკავარიანი და მდივნათ მ. ბაუალიძე.

კრებას თავმჯდომარე პირველ ყოველისა აუწყებს, რომ ჩვენს ეხლანდელ კრებაზე იმყოფება პეტროგრადის მეშუთა და ჯარისკაცთა საბჭოს და მათი აღმასრულებელი კომიტეტის წარმომადგენელი სერგო ორჯონიკიძე. კრება სხენებულ პირს ოვაციით ხვდება. სერგო ორჯონიკიძე მიესალმა კრებას პეტროგრადის მეშუთა და ჯარისკაცთა სახელით. ეკრა იმეშვიდს დღეს წესრიგს, რომელშიაც შედის ეროვნული კომიტეტი უერთდება რა პეტროგრადის მეშუთა და სალდათა[illegible] გადაწყვეტილებას ადგენს: [illegible] ყველი დარგიდნი მეშუნი ხელს ეიღებენ მეშუობაზე და სადღესასწაულოთ ემზადებიან. ჯარი უერთდება მეშუებს უიარაღოთ, ჯარისკაცნი არ უნდა იქნენ „სტროიში“, ქალაქი დაყოფილია რამოდენიმე უბნებათ, ამ უბნებს აქვთ დანიშნული ადგილი, სადაც იკრიბებიან და იქიდან დროშებით და მარსელიოზით დანიშნული ადგილის მიდიან. მიტინგსაივნეს დანიშნულია ხონის გზასთან მდებარე „ძველი ლაგერი“, ცენტრში დანიშნულია მეშუთა საბჭოსთან თავის მოყრა და იქიდან წასვლა.

1 მაისის ლოზუნგია: ზავი, 8 საათის საშუთო დღე, საერთაშორისო ინტერნაციონალის აღდგენა და ქალთა უფლებების გათანასწორება.

მოხსენების შემდეგ იმართება კამათი, ზოგი ორატორი არ არის კმაყოფილი ამ ლოზუნგებით და თხოულობს შესწორებას, მაგრამ ბოლოს კრება ლეკლოს სოციალ-დემოკრატიულ კომიტეტის შემუშავებულ ფორმულას. შემდეგ კრება გადადის ღვინის და სხვა მაგარი სასმელების სავაჭროების შესახებ, რომელიც უკანასკნელთ სრულიად დაბეჭდილი იყო. თავმჯ. ამბობს: ჩვენი გადაწყვეტილებით, სრულიად უნდა დახურულიყო მაგარი სასმელების სავაჭროები და ბაზარზე ღვინოს ადგილი არ უნდა ქონებოდა, მაგრამ ზოგ-ზოგ ადგილებში ჩუმათ ზოოლლობენ და მისგან გალეშილი ხალხი ქეჩაზეში ეუწესოებას ახდენდა, ამ გარემოებამ აიძულა მილიციის უფროსი სრულიად დაეჩეჩა სამეკიტნოები და მასთან ერთად სასადილოებიც. ეხლა მცხოვრებლები მეტათ ცუდ მდგომარეობაშია, ვინაიდან დაკეტილია ისეთი სასადილოები და სარეტვეები, სადაც ღვინოს არ ყიდიან. ხსენებული კითხვა იწვევს კამათს, ზოგი ორატორი მეტის მეტ სასტიკ სსტეკ ეეოოს მოიიხოვს, ვინც დაარღვევს ჩვენს გადაწყვეტილებასო.

დიდი კამათის შემდეგ წინადადება შეიქმნა მილიციის კომისარს ი.ლ. ფირტხალაიშვილს: ჩვენი გადაწყვეტილება, რომ არსად ადგილი არ იქნეს ღვინის და სხვა მაგარ სასმელებს, სისრულეში უნდა დარჩეს, რაც შეეხება ისეთ სასადილოებს, სადაც ეუღვინოთ სადილს ღებულობენ უნდა გაიღოს, აგრეთვე მიეცეს წინადადება ადგილობრივ კოოპერატივს გახსნას სასადილო და სხვა. კრებამ წინადადება მიიღო.

კრებაზე გამოცხადდა ფოსტა-ტელეგრაფის მოსამსახურეთა ორი წარმომადგენელი მეშუთა საბჭოში მუდმივ დელეგატათ. დელეგატები კრებამ მიიღო თავის წევრებათ. ერთი მათგანი სიტყვით მიმართავს კრებას, ის შემდეგს ამბობს: ჩვენ ძველი მთავრობის ხელში ჩანვნეკოთ ვიყავითო მონათოლული, მაგრამ ეს შემცდარი აზრი იყო, ჩვენ იგივე მეშუები ვართ, რაც სხვადასხვა ქ ალანაში მოშუავეები. ამიტომ ჩვენ თქვენთან ერთად ხელს შეეშუამთ რევოლუციის გიდრმავებას და მის დაგვიგვანებასო. კრება ღამის 12 საათზე დაიშალა.

ი. ხადიმეტროველი.

კავკასიის ჯარი. (დაპყრობილი ოსმალეთი). ამ დღეებში შეიდეა კავკასიის 36 ეტაპის ბათალიონის ყველა ოტრიბის კომიტეტთა ხმდომა. კრებაზე დაესწრო 32 წარმომადგენელი: 27 სალდათი და 5 ოფიცერი. არჩეულ იქნნა საბათალიონო ნაწილის კომიტეტი. ამავე კრებამ აირჩია დელეგატი საოლქო კრებაზე დასასწრებლათ თფილისში—(въ краевой комитетъ). ერთხმათ არჩეულ იქნნა სალდათი გუდკოვი. კრებამ დაადგინა მას წარადგენოს საოლქო კომიტეტის სხდომაზე გასარჩევათ შემდეგი კითხვები: 1) სალდათების ქონებრივი მდგომარეობის გუზარეზულობა. 2) ოფიცრების ზედმეტი ჯამაგრების შემოკლება. 3) ჯარ-ს სანოვაგის მხრივ უზრუნველყოფა. 4) კომიტეტებისთვის გადამწყვეტი უფლებების მინიჭება ადგილობრივ კითხვებში. 5) მოხდეს ზავი უანექსიოო და უკონტრიბუციოო. 6) დაუყოვნებლივ მოწვეულ იქნნას დამფუძნებელი კრება საყოველთაო, თანასწორი, ფარული ეეტვის ყრით, გენერ-ნენალთ წოდებისა, სქესისა და ეროვნებისა. მეორე ყველა კრებამ მრავალრიცხოვანი ჯარის თანდასწრებით რამოდენიმე მანდატი გადაცალა დელეგატი დროშების ფრიალით და მარსელიოზას გალეობით. წარმოთქმული იქნნა გრძნობიერი სტაყვები. ორატორები მოწყობდენ ჯარს, რათა მტკიცედ დაცულ იქმნას მოპოვეული თავისუფლება. ჯარმა ერთხმათ შეფიცა: „უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე ვიცავდით და მედგრათ დავიცავთ მოპოვებულ უფლებებსო“. უკანასკნელთათ დელეგატი ხელით გაატარეს ფრას ძახილით. საერთოთ ჯარი სრულ წესრიგს იცავს და ხაკმაო სიფხიზლეს იჩენს მოფლოდნელ ცვლილებების გამო არსებულ პირობებ ი. რეკომენდერებს ანტიკ თვალ ყურს აღიეგენენ ეგ შესაფერს მსჯავრს სდებენ. თვითეულ როტას რამოდენიმე გაზეთები მოდის.

ბ. მეგრელიძე.

ჯუმა. სმაგრე ჯუმა მდებარეობს ეეგანისტანის საზღვრათ 5—6 ვერსით. თავისუფლების პირველ დღეებშივე ამ შესდგა ჯარისკაცთა და ოფიცრებთა შეერთებული კომიტეტი, რომელიც ძლიერ ნაყოფიერათ ეუშაობს, შესდგა აგრეთვე მეშუთა საბჭო და ადმასრულებელი კომიტეტი, ყველანი ადიან ენერგიით ეკ ადენიან საქმეს. გუუქმებულ იქნნა ტანდარმთა კორპუსი, ტანდარმები თავისი როტმისტერთერთ გაგზავნეს ფრონტზე. გადაყენეს პოლიციი და აირჩიეს მილიციი,

დაიჭირეს ჯიშეშები და პროვოკატორები, მოაწყვეს სურსათის სროლა, რომელიც უნიფორმიდ მდგომარეობაში იყო. ასე რომ დღემდის თუ ძველი წყობილება ყოფილიყო, მოსლენდნელი იყო ნამდვილი შიშმილობა, რადგან არც დამპალი ბაკი პური გვექნებოდა, დღეს კი თეთრი პური საკმარისად გვაქვს. ადმასრულებელი კომიტეტი შეუდგა ვაკრების ალაგმასაც, რომელნიც აქ მეტად თავგასული იყვნენ. ხალხს ალტაცებას სახლვარი არ აქვს, არავითარი ირეულობა და უწესობა არ მოხმარდა. სამაგალითო სიმშვიდე და სამშინაობა, რაც თავდებია რეგოლუციის გამგრძნობისა. ჯარის კაცთა და მუშაებს შორის შეიქმნა კავშირი და მეგობრობაა. გიხსნა ჯარის კაცთა კლუბი და სკოლა, რაც დიდ საბგებლობას მოუტანს ჯარისკაცთა თვითგამორკვევას და ნიადაგს მოუმზადებს დამფუძნებელ კრების სასურველ არჩევნებს. იმართება მიტინგები. ვიდელასწოფლეთ თავისუფლება 10 მარტს, 15 მარტს ჯარმა შეიტანა ახალ მთავრობას, 23 მარტს იდღესასწაულეს რეგოლიუციის მსხვერპლთა დასაფლავების დღე. გაგზავნილ იქნა ფეტეშები ახალი მთავრობის სახელზე, რომ ანკოს სახელზე და მუშათა და ჯარისაკაცთა დეპუტატების საბჭოს სახელზე პეტროგრადში. მოითხოვეს დემოკრატიულ რესპუბლიკას.

ბ. ცეცხლაძე.

ბელიკლუჩი. სალდათების და ოფიცრების დეპუტატთა საბჭომ 118 სათადარიგო პოლკისა, 4 აპრილს სხდომაზე, მოისმინა რა მოხსენება კომისიისა ადგილობრივ საბჭოდრო ლაზარეთის ფწქარი ობაზე დაიმტკიცა რეზოლიუცია აღმასრულებელი საბჭოს კანიტრტისა და დადგინა: გადაყენებულ იქნას თავიანთ მეგალეთბისგან უფროსი ექიმი არხიპოვი და ავთმყოფების მეთვალყური ეფეკეი. პოლკის უფროსად დაინთხოვა ექიმი არხიპოვი და მისი თანამდებობა დროებით ექიმ შაპლეტრეს გადასცა.

ამ დღეებში ბელიკლუჩის თეფილისის მაზრის კომისარები. მათ შეხვდა მრავალრიცხოვანი მეტოვრეობები და ჯარისაკაცნი. მიტინგს ამშენებდან თავისუფლების წოდეული დროდა ზედ წარწერით: „გაუმარჯოს თავისუფლებას“. ამბ. კომისარებმა აუხსნეს მეტოვრეებლებს მნიშვნელობა დღევანდელი ბრწყინვალე დღისა და მოუწოდეს განაგრძონ მუშაობა და ყოველივე საქართველოს ინტერესებისა. ბ. ბეგ—შვილი.

მუშათა ცხოვრება.

ბაკო. რკინის გზა. 6 მარტს მოწყეული იქმნა დიდი კრება, ყველა მუშა-მოსამსახურეთაგან შეიდგარი. კრებას უნდა აერჩია მუშათა საბჭოს წევრები. თანამხმა 3 ს. ინსტრუქციისა ყოველი 25 კაცი ირჩევდა 1 წარმომადგენელს ე. ი. ამორჩეველს და ამორჩეველთა კრება კი რჩიოდნელ კომიტეტს, რომელიც თავის მხრით ოთხ წევრსა ირჩევს მუშათა საბჭოში თითო წარმომადგენელს.

კრების ხელმძღვანელობა იკისრა იმ ჯგუფმა, რომელიც შავ ხნელ დროში ნაპერწკალივით ლვივოდა ჩვენ შორის და ყოველივე მოვლენას შეძლების დაგვარათ ანგარიშს უწევდა. თავმჯდომარეს იქმნა ამ ჯგუფიდან დასახელებული მათეეეეი, რომელმაც კრებას აუწყა რუსეთის დემოკრატიის ბრწყინვალე გამარჯვება და თავისუფლებისათვის ბრძოლაში დაცვმულთა სპატიეცემით კრებას მოუწოდა ქუდი მოეხადა. გიისმა სიმგალვიარო „უნენ მსხვერპლი ვიხდი“. ტრიბუნაზე ავიდა აღმასრ. კომ. წარმომადგენელი ამ. კულკაკოვი, რომელმაც განმარტა თანამედროვე მოძღვრი და მოუწოდა დამსწრეთ შეკავშირებისკენ. ილაპარაკეს კიდევ მრავალმა ორატორებმა. თავმჯდომარეს ინიციატორთა მიერ შედგენილი კანდიდატთა სია წამოაყენა და ფურჩია კრებას დიმიტენი ან და ახლები დადასახელებიათო. ოდნავ სიჩუმის შემდეგ ლაპარაკობს ცნობილი მეკრიფე უფროსი თანაშემწე ბ. კოვალიოვი, რომელიც კრებას „ამხანაგებიო“ მოუწოდება და ცდილობს კრება ამბიციოზოს მოწონებეთა წინააღმდეგ; მას გამოეხმაურება რამოდენიმე „შავთაენი“. ამის შემდეგ ბოილმის ცნობილი ბაგრატაზელის და სად. ფფრ. თანამ. მარტენოვის ხმა, რომელიც მოუწოდებს „ავიფენეცეს“ გამოიყოონ. კრებას და წამოაყენონ თავიანთი კანდიდატები, მოწონებადმდეგენი სასტიკათ ლამარცლუნ, კრებამ ინიციატორთა წინადადება მიიღო და კანდიდატთა მთელ სიას ერთათ ეყარა კენჭი. აირჩიეს 26 ამომრჩეველი, რომელთა კრება ამავე ღამესვე მოხდა და აირჩიეს წარმომადგენელი 12 სოც. დემოკრატი ასე და ამრიგად რიგინულ კომიტეტშიც საუკეთესო პირნი მოხვდენ, სადაც პირველივე სხდომაზე არჩეულ იქმნა სამი დელეგატი; მათეეეეი, ილია ლალიძე და ნიკიტინი.

ურჩეე ყველა ამხანაგებს ხელი შეუწყონ კომიტეტის მუშაობას. „ინკოგნიტო“.

სად. თფილისი. რკინის გზის კონდუქტორთა ბრიგადის კრება. 12 აპრილს თფილისის სადგურზე გაიმართა თფილისის კონდუქტორთა ბრიგადის საერთო კრება. ნაწილი კონდუქტორთა უმაყოფილონი იყვნენ ადგილობრივ კომიტეტის არჩევნებით და ხელ ახალი არჩევნებით. სურდათ მოეხდინათ. ამ კითხვის მოსაწესრიგებლათ კრებაზე დაეწერენ ცენტრალური კომიტეტის წევრები ვიქტორ ნინიე და ჯაკელ წულაია, რომელთაც განუმარტეს კრების მომენტის სიდიადი, მოუწოდეს შეერთებული მუშაობისაკენ და სთხოვეს უკეთ ეგლოთ კინკლაობა და შესცდომოდენ ნაყოფიერ ერთსულოვანან მუშაობას. ამის შემდეგ მათ გადაეცნ კრებას მუშათა დეპუტატების საბჭოს ბრნეულობა რეგოლიუციის მსელელობაში და აგრეთვე მარტის სიეზდზე. მიღებული რეზოლიუციები სხვადასხვა კითხვების შესახებ. მიიღო აგრეთვე კრებამ და მოიწერნა მათ მიერ წაკითხული რეზოლიუციები, რომელიც გამოტანილ იქმნა მუშათა დეპუტატების სიეზდზე და რომელსაც ატარებს ცხოვრებაში რევოლიუციონური პროლეტარიატი.

მემანქანე.

თფილისი. 9 აპრილს მუშა ქალების კრება მოხდა, რომელსაც 500 მეტი ქალი დაესწრო. აქ იყვნენ ბამბაქანოვის, ბახშინეკოვი და ყოველ ეროვნის სამკერვალოს მუშა ქალები, აგრეთვე სამსამდე ჯარისაკაცი. ილაპარაკა მრავალმა ორატორმა. ჯარისაკაცებმა დამსწრე ქალებს შეეკაეს, რომ ისინი ბრძოლით მოპოვებულ თავისუფლებას არავის დაუკარგავენ და ყველ ძალას იხმარენ კონტრ რევოლიუციონერი მოძრაობა დასაწყისშივე ჩახშონ. ამის მერე შემდეგი რესოლიუციია გამოიტანეს: ჩვენ—მუშა ქალები დღეგმოს ჩამორჩენილი ვიყავით მუშა ამხანაგებზე დღეს გამოვდიეთ მათთან ერთათ და საერთო საქმეში ბოლომდის ერთად ვიყვეთ, სალამს ვუძღვნით თფილისის მუშათა საბჭოს და მოძრაობის ბელადს.

აირჩიეს კომისია 23 კაცოდან აქედან 20 კაცი და 3 მამაკაცი. დაეკალთ შეიმუშავონ თავიანთი მოთხოვნილება და წარუდგინონ თავიანთ დამქირავებლებს.

ბასილაშვილი.

რევოლიუცია პროვინციაში.

თიანეთის მაზრა. (შიგნით კახეთი). 21 მარტს, ახმეტის რაიონში მიეგლით და ადგილობრივი დროებითი ხელმძღვანელები ენინაბულეთ. გამოირკვა, რომ ახმეტაში თფილისიდან ხალს მოყლინენი ნაციონალ დემოკრატების სამოსელში შესაფერი მოწმობით თფილისიდან გამოქცეული თფილისის მაზრის უფროსის თანაშემწე ალექსანდრე მთაფერელი პოლუჩიკ მიშა (მიჩეილ) კიკნაძის თანხლებით. მათ ახმეტაში ჩაუბარებიათ „საქმეები“.

15 მარტს ახმეტის ფოსტის განყოფილებაში მოსული ფული 538 მან. და 11 კ.ბ. თელავის ხაზინიდან მესამე „უჩასტკის“ ბოქაულის სახელზე.

„პორუშიკი“ მ. კიკნაძე, 18 მარტს ფოსტას მიიდგა ბეიაოლეფული, რომელსაც ახლდა ი. ფუნიკაშვილი და მოსაბოდა ფოსტის უფროსს ამ ფულის გადაცემა. წინააღმდეგ შემთხვევაში დაეჭიოთ დიეშუქი. ფოსტის უფროსი იძულებული გახდა ფული გადაეცა და კიკნაძემ „პერეფიდზე“ ხელი მოაწერა ამგვარად: „წერეთი საგუბ. კომიტეტი ბორუჩ მიხეილ კიკნაძე“. კიკნაძე გაიქცა ახმეტიდან.

ასეთი მოქმედებანი ხალხი აღშფოთებული იყო. ჩვენც ამის გამო ალმაცერთ დაგვიწყეს ეცქირა და გვეუბნებოდენ: „ეი, თფილისიდან მოსულებმა ასეთი ამბავი მოახდინესო“.

მის დასაბერად ზომები იქნა მიღებული.

22 მარტს, დღის 12 საათზე თიანეთში მივედით. სოფლელები გრძნობენ თავისუფლების ხეზეებს და ყველაფერს ბომბდარ ამბებზე. გაუგიათ დიდი ცელილება მოხდა, მაგრამ ფაქტიურად ეს ასეა. ეს ამბავი ბოლოს ეცნობა ადგილობრივ ბანკის ბუღალტერ ალ. ბ. ... ...